

MINISTERIO PIRMININKO PAREISKIMAS SPAUDAI

Naujojo Lietuvos Ministerių kabineto deklaracija.

KAUNAS. — Min. Pirm. Fin. Min. ir l. e. Užs. reik. min. par. p. Tubelis rugs. 25 d. 16 v. 30 m. priėmė spaudos atstovus, kuriems padarė platų pranešimą apie p. Voldemaro kabineto krizę priežastis, naujojo kabineto darbus ir jų kryptį ir atsakė į daugybę spaudos atstovų klausimų.

— Man labai malonu, — pradėjo p. Tubelis, — su tamstomis susipažinti ir pirmą kartą kalbėtis. Spauda mūsų laikais yra labai svarbus veiksnys. Bendradarbiavimas su spauda yra reikalingas ir būtinas. Mums dažnai teks kalbėtis, kal ne su manimi, bet su atskirų žinybų vedėjais, ir plačiau nušviesti reikalus.

Po šio aš noriu trumpai pranešti apie tai, kas jus interesuoja.

Vidaus politika.

— Išeinant iš 1926 m. susidariusios padėties, p. Prezidentas yra viso veikimo centras. Jo padėtis yra ypatinga, ypač, kad jis dabar atstoja Seimą.

Iš to, kaip yra susidariusi vyriausybė, galima spręsti, kad didelių pakitimų laukti netenka.

Svarbiausias dėmesis bus kreipiamas į vidaus padėties konsolidavimą. Išeinant iš konstitucijos, savivaldybių, Seimo ir Prezidento rinkimų įstatymai bus vyriausybės veikimo centre.

Lygiagrečiai eina ekonominės ir finansinės būklės konsolidavimas. Čia, kaip iki šiol buvo, bus pirmoji eilė rūpinamasi sustiprinti krašto ūkį. Su ekonom. fin. klausimais rišasi išeivybė, i-poteka, paskolos užsieny ir kita.

Ipotekos klausimas yra pribrendęs. Jei savo resursų stigs, gal ieškosime kur kitur.

Išrišus ekon. fin. klausimus lengviau risti socialinio draudimo klausimas.

Karo stovio, cenzūros klausimai bus sprendžiami laipsniškai.

Bendradarbiavimas su atskiromis politinėmis grupėmis tiek bus vykdomas, kiek tos grupės pritars tai krypti, kuri yra vedama. Atskiri lojalūs žmonės, kaip ikišiol, bus priimami ir tikimės darbo užtekės.

Užsienio politika.

Užsienio politika liks tokia, kokia buvo iki šiol. Kad ji nepakitės, matyti iš to, kad naujon vyriausybėn užsienio reik. ministeriu buvo

kviečiamas p. Voldemaras, bet dėl jums žinomo savo nusistatymo nedalyvauti politikoj, jis būti min. atsiskaido.

Vilniaus klausimas bus rimamas taip pat, kaip paskutiniaisiais trejais metais.

Su mūsų šiaurės kaimynais, be abejo, bus palaikomi draugingi santykiai, bet tiek tik, kad jie neturėtų svetimos įtakos. Su kaimynais iš vakarų santykiai jau sureguliuoti.

Su Latvija vedamos derybos prekybos sutarčiai sudaryti.

Kodėl atsistatydino p. Voldemaro kabinetas?

Svarbiausioji p. Voldemaro kabineto atsistatydinimo priežastis yra nuomonių skirtumas tarp p. Prezidento bei ministerių, kuriems pritarė p. Prezidentas — iš vienos pusės ir p. Voldemaro — iš kitos pusės; t. y.: ar visa sukoncentruoti viename asmeny, ar atskiras sritis pavesti atskiriems asmenims — ministeriams.

Paklausimai ir atsakymai.

“Mūsų Laikraščio” atstovas dar klausia, ką vyriausybė mano daryti dėl K. V. C. skyrių, pavasarinių ir pan. organizacijų veikimo iš administracijos organų trukdymo, ypač šiaulių, Utenos, Kedainių ir Šakių apskrityse?

Sis reikalas bus išspręstas, kai išsispres karo stovio, cenzūros ir kt. panašūs klausimai, kurie yra glaudžiai susiję.

DEL AREŠTŲ KAUNE ŽINIOS PASITVIRTINO

KAUNAS. — Š. m. rug. 30 d. policija gavo žinią, kad Laisvės Alėjoje 20 nr. kieme mediniame namelyje 20 v. 30 m. įvyko nelegalus susirinkimas, 21 val. 15 m. policija patikrino ir rado susirinkusius 23 žmones, kuriuos sulaikė ištirti.

Kita užsienio spauda irgi rašė, kad areštavo 14 p. Voldemaro šalininkų.

Remiantis p. Voldemaro pareiškimu spaudai išrodo, kad jis rengiasi dabartinę valdžią nuversti.

Jis sako:

“Aš atsisakiau paimti užsienio reik. min. portfelį, bet aš neatsisakiau dalyvauti vidaus politikoje. Jei prasidės gilesnis krizis, tai reikės padėti gelbėti. Pasyvumo aš nenumačiau. Gelbėti

MIRĖ 139 METŲ VIENUOLIS

Iš Atėnų praneša, kad seniai Piro saloje mirė vienuolis 139 metų. Jis gerai kalbėjo arabiškai, prancūziškai, angliškai, graikiškai, turkiškai. Jis niekuomet nesirgo. Praėjusio šimtmečio pradžioje jis buvo vieno turkų pašos vergas. Būdamas išstremtas į Maltos salą jis priėmė krikščionybę ir stojo į vienuolyną.

Atsakydamas į paklausimus, Min. Pirm. p. Tubelis pasakė, kad santykiai su tautinėmis mažumomis nusistovėję; kad Universiteto reformos vedamosios linijos nustatytos, bet pati reforma galima yra vidury metų, bet ne mokslo metu; kad p. Siedzikauskui užsienio ministerio portfelis nebuvo pasiūlytas; kad amnestavimas priegrogų ir be jų yra daromas; kad savivaldybių rinkimai bus rudenį ir k.

Ar bus einama prie parlamentarinės tvarkos grąžinimo?

— Mano sumintų įstatymų — savivaldybių, Seimo ir p. Prezidento rinkimų — pastatymas vyriausybės dėmesio centruose, kad bus einama politinės konsolidacijos, prie konstitucijos vykdymo.

Deklaracijos nebus.

I paklausimą, ar bus naujojo Ministerių kabineto deklaracija ir kaip ji bus paskelbta. Min. Pirm. atsako, kad specialės deklaracijos nebus, kad apie vyriausybės darbus bus pranešama pasikalbėjime su spaudos atstovais, su kuriais dažniau bus tariamasi atskirų žinybų vedėjų.

IR LENKAI MINEJO VILNIAUS PAGROBIMO SUKAKTUVES

Vilnius. — Spauda praneša, kad ir lenkai minėjo Vilniaus 10 metų “paliuosavimo” sukaktuves, gen. Pulaski ir kitokias groboniškas sukaktuves.

Jungt. Valst. lenkai didesniose kolonijose gen. Pulaski 150 metų sukaktuves, kurių šūpūla su Vilniaus pagrobimo sukaktuvėmis, būtent koiškilmingiausia demonstracijomis paminėti.

AŠ NEATSISTATYDINAU, SAKO PROFESORIUS
VOLDEMARAS

Lietuvos spauda, kiek cenzūra leidžia, paduoda daugiau žinių apie prof. Voldemaro kabineto krizę.

“L. Ž.” jau antrą kartą pasiuntė savo atstovą pas p. Voldemarą pasiklausinėti dėlko taip staiga sugriuvo jo kabinetas.

Tarp p. Voldemaro ir “L. Ž.” atstovo įvyko šoks pasikalbėjimas:

— Naujai padėčiai paaiškėjus, gal p. Profesoriau, teiksitės apie ją pasakyti savo nuomonę — buvo pirmas mano klausimas.

— Naujas Min. Pirmininkas viso ko centru pastatė p. Prezidentą. Paprastai valstybės galvos į debatus nemetama, nes Valst. Prezidentas nėra atsakomingas asmuo.

Del krizės galiu pasakyti tiek, kad dabar prasidėjo ne valdžios, bet valstybės krizis, kuris ilgai užsitęs.

— Čia prof. Voldemaras plačiau apsisotėjo ties Europos tarptautiniais santykiais:

— Europos vakarų santykiai tvarkosi, konsoliduojasi (Lokarno ir k.). Po to ateis eilė Europos rytams. Čia Lietuva gali laimėti ir pralaimėti.

— Čia prof. ilgesnių revoliucijų pareiškia Vilniaus klausimu ir sako:

— Mano politikos nieks negalės tėti bei vesti.

— Gal galėtumėt pasakyti apie tiesiogines kabineto krizės priežastis, — teiravausi toliau.

— Yra ranka ir yra įrankiai. Ranka gali būti gera, o įrankiai blogi.

Tautininkų šeškomas dar nuo 1927 m. veda prieš mane akcija. Dar kada buvo gyvas Putvinskis tam tikrą delegaciją jį klausė: už ką stovi šauliai?

Dar prieš krizę atėjo pas mane vienas asmuo, kuris pareiškė, kad mano nuvertimas atidėtas iki rudenio. Įrodymui, kad jo žinios yra tikros, jis man papasakojo, kas tam tikru laiku mano bute buvo. Tai buvo tikra.

Žinodamas tą, aš aeroplano buvau nulėkęs Palangonę, nes buvo labai svarbu žinoti prieš Tautų s-gos posėdžius, ar turiu visišką pasitikėjimą. P. Prezidentas užtikrino. Aš išvykau. Tačiau būdamas Ženevoje gavau žinių, kad akcija prieš mane atnaujinta. Todėl, visa meta, skubotai turėjau grįžti Kaunan.

— Koks gi, p. profesoriau, to, kaip tamsta pavadinai, tautininkų šeškomos tikslas buvo vesti akciją?

— Mažiausiai esu informuotas. Viena tik aišku, kad Tautininkų kom. pirmininkas gavo portfelį.

— Ar tai ir visos kabineto krizės priežastys?

— Aš vedžiau derybas su p. Aravičium vidaus reik. min. vietai užimti ir, p. Prezidentui pavedus, jam buvau jį pakvietęs.

Idomu buvo pasiteirauti apie staigiai nutrauktus artimiausius p. Voldemaro, kaip valdžios galvos, darpus. P. Voldemaras atsakė, kad rudenį būtų būvę pravesta savivaldybių rinkimai, o pavasarį buvo numatyta Seimo.

— Kai kas mieste kalba, kad su Tamsta derybos nesigalutinai nutrauktos?

— Po to, kai man buvo pareikšta, kad esu atstatydintas, jokių derybų nėra, — atsakytą.

Paprastai, p. prof., vyriausybės atsistatydinimas yra fiksuojamas oficioze tam tikrų dokumentų skelbimu. Kadangi tokių dokumentų nebuvo paskelbta, tai kai kas daro išvadą, kad Tamsta nesate padavęs atsistatydinimo, — teiravausi.

— Tas yra taip — aš neatsistatydinau.

— Ką manote dabar veikti? — buvo paskutinis mano klausimas.

Prie šio paklausimo p. Voldemaras paėmė iš karpas iš “Le Temps,” “Times” ir atsakė:

— Čia yra įvertinta Lietuvos vyriausybės pasikeitimas. Čia yra išeituoti tamstos telegramos žodžiai apie mano pasitraukimą iš politikos ir padaryta išvada, kad aš išeinu ir iš vidaus politikos. Tai klaidinga išvada. Taip mano pareiškimo suprasiti negalima. Aš atsisakiau paimti užsienio reik. min. portfelį, bet aš neatsisakiau dalyvauti vidaus politikoje. Jei prasidės gilesnis krizis, tai reikės padėti gelbėti. Pasyvumo aš nenumačiau. Gelbėti padėti skaitau savo pareigą.

Toks yra pakankamai idomus pasikalbėjimas su buv. Min. pirmininku. Skiriantis, prof. Voldemaras pasakė, kad šia sąlyga jis duos išseimanti raštišką atsakymą visiems žurnalistams į jų raštu jam paduotus paklausimus ir šypsodamas.

Prem. MacDonald Išvyko
į KanadąLENKŲ KAREIVIŲ
SMURTAS

Kaunas. — Rugsėjo 17 d. du Lenkų kareiviai perėjo adm. liniją ir iš mūsų pusės, Aukštukalnio kaimo išsigabeno savo pusėn. gyv. Kuną M. Jį suimant, lenkų kareiviai paleido du šūviu. Iki šiolei jo likimas dar nežinomas.

VOLDEMARAS BŪSIAS LIETUVOS BANKO VALDYTOJU

Kaunas. — “L. Ž.” rašo, kad p. Voldemaras niekur neišvažiuojas. Esą galima, kad jam bus pasiūlyta Lietuvos banko valdytojo vieta, kurią priimti jis sutinkas.

Taigi “Darbininko” spėliojimai pildosi.

LENKŲ INŽINIERIUS
NUSIKANDO LIEŽUVI

6 žuvo, 30 sužeista geležinkelio nelaimėje

VARŠUVA. — Pereitą ketvirtadienį, Sobolew, už 40 mailių nuo Varšuvos, susimušė pasažierinis traukinys su tavoriniu. Šeši asmenys užmušta ir 30 sužeista.

Geležinkelio nelaimė įvyko dėl inžinieriaus kaltės, nes jis bevažiudamas užmigo ir traukinys pravažiavo stotį, kur turėjo sustoti, ir trenkė į tavorinį traukinį.

Stoties viršininkas bandė inžinierių išbudinti mesdamas į garvežių akmenis, bet veltui.

Iš priežasties didelio traukinių susitrenkimo inžinierius nusikando liežuvį ir negalėjo išbūdęs kalbėti, tai jis davė raštišką pasiaiškinimą kad jis buvęs labai nervuotas ir nusiminęs dėl savo brolio saužudystės ant geležinkelio.

KATALIKŲ VEIKIMO CENTRO KONFERENCIJA
PASIBAIGĖ

KAUNAS. — Rugsėjo 25 ir 26 d. įvyko Katalikų Veikimo Centro konferencija. Dalyvavo 254 atstovai ir 435 svečiai.

masis pastebėjo, kad dėl šio pasikalbėjimo cenzūrai bus apie pusę dienos darbo ir vargu kas iš to bepaliksia. Aš pareiškiau viltį, kad cenzūra, kuri nėra pakankama garantija sulaikyti norimoms pareikšti žinioms, leis ją atspausdinti.

NEW YORK, spalio 14 d. — Britanijos Prem. J. Ramsay MacDonald, specialiu traukiniu iš New Yorko išvyko į Kanadą, kur jis turės asmenišką pasikalbėjimą su Mackenzie King.

Prem. MacDonald ir jo dukterį iškilmingai išlydėjo gausi minia ir miesto viršininkai.

SURADO MIKĖNŲ VAIKO
NUŽUDYTOJUS

Bridgeport, Conn. — John Mulligan, 8 metų ir jo brolis James 7 metų amžiaus, pereitą savaitę atėję policijai prisipažino, kad jiedu nužudė A. Mikėną, 3 metų vaiką.

Rugp. 11 d. Mikėno lavonas rastas Silver Beach parkrante. Jis dingio liepos 29 d., kumet su motina buvo nuvažiavęs maudytis.

Kaip pasakoja nužudytojai, tai jie Mikėną pasigavę nurengė ir jį kankino iki visai nukankino.

Abudu nužudytojų yra buvę prieglaudos namuose.

Vėliau p. Schread buvo juos pasiėmus pas savę auklėti, bet jie gavę pinigų pabėgo.

KĄ VALGO SOV. RUSIJOS
FILIEČIAI

“Pravda” praneša, kad Astrachanėje miltuose duona kepti randama visokių nešvarumų, pelių išmatų, vinių, papiroskalių ir t. t.

Voroneže kooperatyvuose parduodama duona, kuri dvokia ir tiek drėgna, kad paspaudus sunkiasi skysimas.

Konferenciją sveikina A. paštalių Sosto vardu J. E. arkivysk. Bartakoni, aukštųjų Lietuvos dvasiškija, katalikų visuomenės vadai.

Konferencija pasibaigė priėmusi ištisą eilę rezoliucijų įvairiais klausimais.

Konferencijoje skaitė J. E. vysk. Reins ir kiti vadai paskaitas.

Užbaigiant sugiedotas Tautos himnas ir kan. Dogeliuskalbėjo maldą.

Zinios Is Lietuvos

IS KERATO PADEGA TROBESIU

Joniskėliai, Panemunėliai val. Rugsėjo 9 d. ryte apie 6 val. pradėjo degti amerikiečių Klemkos tvartas. Klemkos nebuvo namie. Tarnaitė patėmijo vyrą moteriškuose rūbuose bėgant į mišką. Piktadaris tuoj buvo suimtas ir pasirodė esąs Valiulis iš Skirijų. Jis sako, kad Klemka jį samdęs tvartą padegti, kad paskiau apskundus padegime pil. Rimšą, su kuriuo kaimynystėje gyvendami vaidijosi. Valiulis ir Klemka areštuoti.

LUKSIAI (Šakių apskr.). Karo metu vietinė mūro bažnyčia buvo sudegta. Kun. J. Stanaičio rūpesčiu atremontuota, 1919 m. gontinėms skiedromis uždengta, įtaisyti maži vargonėliai. Esąs dabar amerikietis kun. J. Muleikaitis per parapijos sueigą pasiūlė parapijonams uždengti bažnyčios stogą cinuota skarda, o jei jie tą išpildys, tai mūnimas svečias kun. Muleikaitis apsiima savo lėšomis įtaisyti bažnyčiai vargonus. Parapijonys nutarė sudėti stogo dengimui po 1 litą nuo margo ir rugpjūčio mėn. pabaigoje stogą pradėtas dengti. Tokiu būdu sulig gerb. kun. Muleikaitis nusistatymo greit turėsime ir vargonus.

DAR DVI PLEČKAIČIO BOMBOS

Kaip praneša Rytprešiu vokiečių laikraščiai, policija dar kartą smulkiai apžiūrėjo Girmiškų miškelį, netoli Stalupėnų, kur buvo suimtas Plečkaitis su savo penkiais sėbrais. Būvo rastos dar dvi sunkios, matomai plečkaitininkų pamestos, bombos. Bombos buvo sumestos į pelkę.

BALSAS IŠ LIETUVOS

Aš esu Lietuvos gyvenimo žinovas. Kito tokio, kaip aš, Lietuvoje nėra. Kiekvieną dieną grumiuosi su tikėjimo, tautiškumo, sveikos politikos ir ekonomijos priešiniais. Mane pažįsta visi lietuviai. Nors kontroliuojamos ir persijojamos kasdien mano mintys, bet aš nenusimenu. Aš kasdien lankau visus, kurie tik mane kviečia ir pasakau daug saldžios ir karčios tiesos.

Nors nuo Tamstos mane skiria platusis Atlantas, jei tik panorėsi ir Tamstą lankysiu. Be to, jei Tamsta nori savo giminėms gyvenantiems Lietuvoje padaryti didelį džiaugsmą, pasistengk, kad aš juos lankyčiau.

Lietuvos gyventojus aš lankau tik už 5 litus visą mėnesį, už 15 litų 3 mėn., už 25 litų — pusę metų, už 50 litų — visus metus. Užsienio lankymas (išskyrus Latviją, Estiją ir Vokietiją) atsieina dvigubai. Mano adresas: Duonelaičio gat. Nr. 24. Kaunas, Lietuva.

Aš tik teisybę rašau.

Aš esu vienintelis Lietuvos katalikų dienraštis "RYTAS." Mane redaguoja prof. dr. Leonas Bistras.

KULTŪROS GYVENIMO VARGAI

Alytus. — Kultūrinis gyvenimas žymiai apmires, nes nuolat sutinka trukdymų. Ne tik neleidžia sušaukti džiūčių ateitininkų konferencijos, bet net rajonui lankyti "Pavasario" kuopų negalima, nors susirinkimams leidimai ir gaunami. Bė to, stengiamasi katalikų veiklai išblaškyti. Be jokio pagrindo, jau mokslui prasižėjus, iš Alytaus gimnazijos iškelti katalikai mokytojai p. p. Slavėnas, Rudzika ir Rapševičius. Tuo tarpu paliekami "šventoj ramybėje" socialistai ir laisvamaniai, žinomi savo pedagoginiu nesugebėjimu ir šiaip jau netinkamumu.

Šitokioms sąlygoms esant, vieni vieni tautininkai, važinėja agitodami ir bando kurti bent savo skyrelius, bet nelabai sekasi. Vasarą buvo surengę Basanavičiaus vardo liaudies universiteto mokytojų lietuvių kalbos kursams, bet ir tie mokytojai sudarė blogą išpūdį.

SUGRĮŽO MALDININKAI

Kaunas. — Rugsėjo 10 d. sugrįžo iš Šiluvos atlaidų maldininkų ekskursija. Ekskursijoje dalyvavo 1500 maldininkų. Vadovas buvo kun. Žilinskas.

KATASTROFA AUTOMOBILIO, KURIAME VAŽIAVO DAR BININKŲ EKSKURSIJA

Rugsėjo 22 d. 8 val. iš Kybartų į Kauną važiuojo autobusu 1238 Nr. vokiečių darbininkų ekskursija. Ties Butkų k. Mariampolės ap., važiuojant 40—50 kil. greitu, autobusas sukosi ir apvirtė. Dalis keleivių lengvai sužeista, o viena moteris sunkiai. Autobusą valdė šoferis G. Rutkus, kuris neturėjo teisų autobusą valdyti. Rutkus sulaikytas.

APIE LAKTUVO KATASTROFĄ KLAIPĖDOJ

Klaipėda. Tragingai žuvo ties Klaipėda lakūnai kapitonas Kuncaitis ir vyr. leit. Vedeika, buvo išlydėti Klaipėdos stotį, iš kur traukiniu išgabenti Kaunai. Apie šeštą valandą į Rumkiškių aikštę, kur lakūnai nusišleisdami žuvo, atvyko Klaipėdos krašto gubernatoriaus pavaduotojas, juriskonsultas p. Lisauskas, direktorijos pirmininkas p. Kadgynas, igulos viršininko atstovas pulkininkas leit. Šileika, igulos karininkai, uosto direktorijos nariai su inžinierium Visockiu priešaky, šaulių rinktinės vadas p. Bruvelaitis, pasienio policijos atstovas kapitonas Kazakevičius, centro valdžios įstaių viršininkai, valdininkų organizacijos, visuomenės veikėjai ir didelė minia žmonių. Ant karstų buvo uždėta daug vainikų, jų tarpe Klaipėdos gubernatoriaus, direktorijos, 7 pėst. pulko karininkų, 7 pėst. pulko II oro eskadrilės, uosto direktorijos, vietos šaulių, savanorių sąjungos Klaipėdos skyriaus, valstybinių valdininkų sąjungos organizacijos ir policijos.

Po pamaldų, kurias atliko 7 pėst. pulko kapelionas kun. Kėblaitis, orkestrui gedulingą maršą grojant, karstai buvo pastatyti ant katalikų ir prasidėjo iškilminga eiseną iš Rumkiškių per miestą į stotį, kurioje dalyvavo tūkstantinė žmonių minia 8 val. eiseną pasiekė stotį, kuri taip pat buvo pilna žmonių. Karstai nuo katalikų buvo nukelti ir nunešti į vagoną. Karstus nešė lakūnai ir Klaipėdos igulos karininkai. Po trumpos kapeliono kun. Kėblaičio kalbos, orkestrui grojant gedulingą maršą, traukinys pamazū išėjo iš stoties, gabendamas baisios katastrofos nelaimingas aukas.

PERSISOVĖ

Iš Alytaus praneša, kad rugsėjo 18 d. Alytaus dvaro sode revolverio šūviu nusišovė Maliauskienė Juzė, Alytaus m. gyventoja. Žudymo si priežastis esą nesantaika su vyru.

KALTINĖNAI, Tauragės apskr. Šiame žemaitijos kampelyje jau nuo 1927 m. veikia pieninė, įsteigta darbščių ir susipratusių ūkininkų pastangomis. Lig šiol pieninė dirbdavo tik vasaros metu. Žiemą ji sustodavo. Šiemet įsistigė 2 pieno nugriebimo punktai ir pieninė, regimai, galės dirbti nestodama per visą žiemą.

KAM REIKALINGA VIETA DEL OFISO

prašome kreiptis dėl visų informacijų "Darbininko" Administracijai.

Maža žmonių teturi progos nepaprastais didvyrių darbams. M. Pečkanskaitė.

ARCHEOLOGIJĄ IR NUMIZMATIKĄ

Salakas. — 2 kilometrų atstumu nuo Salako miestelio riegso prie pat kelio taip vadinamas "Napoleono akmuo" su iškaltu jame ženklui, ne tai šaukštu, ne tai raktu; žmonės pasakoja, kad ant to akmens, Napoleonas valges pietus, traukdamas į Rusiją. 15—20 metrų toliau nuo to akmens jau miško pusėje prasideda išmėtyti viens nuo kito netoli ir pušimis apaugę švedų piliakalniai; jie visi nedidoki, apvali, pušimis apaugę; ant vieno iš jų arčiau prie kelio yra pastatytas kryžius, nes, kaip žmonės pasakoja, pirmiau vaidinos, pastatius kryžių, perstojo vaidintis; dar toliau už 1/2 kilometro vėl eilė tų piliakalnių.

Nevienas yra mėginęs kasinėti, bet be arklų kaulų daugiau nieko neranda. Baigiantis tiems piliakalniams randasi graži vieta, kur yra padavimas, kad toje vietoje buvusi lietuvių pilis; dabar ta vieta liepomis apaugusi tarp pušių; prieš karą tas vietas lankė ir tyrė archeologai Daugirdas, Medvedevas bet rezultatai nežinomi.

Iš Žalvario laikų daugiausia randa visokių papuošalų: Rakėnų kaime, ar tik ne Raginėnų, kultūros iškastis. Piliakalnis (o gal ir ne piliakalnis) jau susilyginęs su lauku, nes visas ariamas, ariant ir pakasinėjus visumet atrandama žmonių ir visokių arklų papuošalai.

Is numizmatikos daugiau šioje apylinkėje randa Rygos pinigėlių, apie 80% visų atrastųjų; antrąją vietoje randa Jono Kazimiero laikų apie 25%; Zigmanto III ir Prūsų apie 15%. Zigmanto I ir Zigmanto Augusto apie 3%, o iš senesniųjų laikų rastas tik vienas didokas pinigas Romos laikų (Marcus Aurelijus) ir apie Kazitiškį.

KRAŽIAI, Raseinių apskr. Rugsėjo 14 d. rytą į Paplūščių dvarą atėjo iš šiaurės labai didelis, gražus ir jaukus briedis. Jis išgązdino dvaro darbininkes, beraunandias kanapes, paskui nuėjo į gyvulių bandą ir išgązdino karves, kurios jį pamatčiusios pradėjo labai nerimauti ir lakstyti. Briedis keršas, baltomis dėmėmis, ragai labai dideli, palinkę pirmyn ir smarkiai išsišakoję. Iš Paplūščių dvaro briedis nužygiavo į vakarus Pasilės pusėn. Nepaprastas briedžio jaukumas verčia manyti, ar nebus jis pabėgęs iš kokio nors zoologijos sodno (žvėryno).

Kauno karo komendantas Babtų valsčiaus Tolejų kaimo gyventoją Joną Artimonaitytį už visuomenę kiršinimą gaudų skleidimą nubaudė 100 litų pinigine pabauda arba 7 parom arešto.

Kunigų Seminarijoje Telšiuose mokslo pabaigę rugsėjo 16 d. Auklėtiniai iš viso yra apie 95.

Okupuotoje Lietuvoje

KIEKVIENAS ROPINASI SAVIMI

Vilnius. — Šiemet, kaip jau rašėme, Braslavės apskrityje Lenkai šventė 10-ties metų Vilniaus pagrobimo sukaktuves. I iškilmes rugsėjo 21 d. atvyko marš. Pilrūpino. Bet kas labiausiai kareivių ir policijos skaičius. Seinų ribose sustiprinta lenkų sargyba.

LENKAI ŠVENTĖ VILNIAUS PAGROBIMĄ

Rugsėjo 21—22 d. Seinuose Lenkai šventė 10-ties metų Vilniaus pagrobimo sukaktuves. I iškilmes rugsėjo 21 d. atvyko marš. Pilrūpino. Bet kas labiausiai kareivių ir policijos skaičius. Seinų ribose sustiprinta lenkų sargyba.

SVARBUS PAIEŠKOJIMAS

Vincetas Dobrovolskis, vilniškis, 13 metų atgal vedęs pas kun. Žilinską, So. Bostone Elena Trečio kienę. Dabar yra reikalingas sužinoti apie jo mirtį ar gyvenimą. Žinan tieji malonėkite pranešti "Darbininkui." Jei jis miręs prašome gerbiamų kunigų pranešti kun. Virmauskui, 50 W. 6th St., So. Boston, Mass. (S. 22)

**LIETUVOS
ZENKLAI**
Geras tėvyneis privola turėti Lietuvos miestų ženklus. Yra indomu su jais susipaikinti. Jūs galite turėti kaip atvirutes, ženklai yra tam tikrame apdovynyje, bruožas yra 40 ženkliu. Kaina 40 centų
"DARBININKAS"
366 W. Broadway
S. Boston, Mass.

"Darbininko" Katalogas

IVAIRIOS KNYGOS

Apie Katalikų Tikybos Tikybę — pažinimas tikybos, jos privalumų, ypatingų ir tikrojo kataliko priedermės. Parašė Kun. J. J. Cozel. 30c.
Huckleberry Finas — labai įdomi apysaka. 75c.
Patarms Moterims — pamokymas moterims jų asmeniniame, šeimyniniame ir visuomeniniame gyvenime. Parengė Kun. V. Kulikauskas. 15c.
Ben-Hur — Istorijos apysaka iš Jėzaus Kristaus laikų. Labai įdomi ir plačiai žinoma knyga (audimo apdaru). Vertė Jonas Montvila. \$1.50
Aukinio Obuolio Istorija (Graikų Mythologijos žiupsnelis) su paveikslais. Lietuvių kalbon išguldė Alyva. 50c.
Trys Keleiviai — Krikščionis, Žydas ir Turkas. Pamokananti apysaka. Parašė T. Vyšniauskas. Vertė P. B. 40c.
Trumpi Skaitymėliai — labai gražūs pasiskaitymai apie įvairius gyvenimo atsitikimus. Parašė J. Tarvydas. 45c.
Turto Norma — moksliški pasiskaitymai. Parašė Uosis. 45c.
Didžiojo Karo Užrašai — su paveikslais iš 1914—16 metų. Parašė P. aždėikis. 65c.
Gerumas — aprašymas apie gerumą per Tėvą Faberą-Filipiną. Vertė Kun. P. L. 15c.
Tabakas — Nuodai — rūkymo kenksmas; pagal d-rą N. Kolskį parengė S. Kaimietis. 15c.
Užkelta Mergelė su Barzda ir Barzdukis — apysaka. 15c.
Katalikų Bažnyčia ir Demokratizmas. — Parašė kun. Tamas Žilinskas. 50c.
Apaštalytės Maldos Statutas. — Vertė Kun. P. Saurusaitis. 25c.
Kelionė Aplink Pasaulį per 80 dienų — Apie visas derybas be galo įdomūs nuotikiai kelionės per įvairius kraštus. Parašė Julius Verne. Vertimas, J. Balčikonio. \$1.00
Pramoninės Demokratijos Pagrindai. Parašė Uosis. 75c.
Gegužės Mėnuo — Kun. P. Žadeikis. Kaina. 50c.
Aritmetikos Uždavinyas. 25c.
Vaikų Darbymečiai — Rinkinėlės kalbos mokslui. 50c.
Petriukas — laiškai vieno vaikelio. Vertė S. Rakauskas. 15c.
Bolševizmas — Kas tai yra bolševizmas ir jo vykdymas Rusijoje. 15c.
Zaidimų Vainikas — Savybės vakarėliams ir gegužinėms su gaidomis. Sutaisė Matas Grigonis. 50c.
Laimė — (poema). Parašė Vaitkus. 50c.
Mūsų Tikėjimas — išaiškinimas pagrindų mūsų tikėjimo. Vertė Jonas M. Širvintas. 50c.
Bitininkas. — Parašė Tėvas Jeronimas Pečkaitis. 50c.
Lietuvos Ženkla. — Išleido J. Šeškevičius ir B-vė, Kaunas. 40c.
Emės ir Kalbės: Deklamacijos, Monolgai ir Dialogai. Parašė Juozas V. Kovas. 30c.
Graudūs Verksmai. — Vertė Vysk. A. Baranauskas. 10c.
Eucharistijos Stacijs — Su lietuvių Kun. P. Juškaitis. 15c.
Kristaus Kryžius: Stacijs, Graudūs Verksmai, Maldos Gegužės, Birželio ir Spalių mėnesiams. Išleido kun. K. A. Vasy. 25c.
Dangaus Karalienė. — Surinko Kun. M. Gavalevičius; be apdarų 75 centai, su apdarais \$1.00
Legendos ir Pasakojimai apie Kūdikėlį Jėzų. Vertė kun. V. Kulikauskas. 50c.
Žmogus ir Gyvybys. Parašė kun. P. Bučys. 30c.
Socializmas ir Krikščionybė. Prof. V. Jurgučio. 10c.
Žydas Lietuvoje. Parašė S. Kaimietis. 10c.
Katorzėnė ir Tėvynė. Dvi apysakos. (B. Vargės). 15c.
Maldos Galybė. Istoriskas piešinys IV-to šimtmečio krikščionybės. Lietuvių kalbon išguldė P. B. 25c.
Trumpa Apologetika arba Kat. Tikėjimo Apgynimas. Parašė kun. V. Zajančauskas. 50c.

Apie Apdrūdą. Parašė J. S. Vasiliauskas. 5c.
Apsirikimų Komedijs. Atsitikimas iš Amerikoniško gyvenimo. Išguldė Lapišius Vailas. 10c.
Moterystė ir Šeimyna. Vertė J. Gerutis. 40c.
Gamtos Pradžiamokslis — Dr. A. Vileičis. 50c.
Limpamosios Ligos ir kaip nuo jų išsisaugoti? Parašė negyvoji ganta: žemė, vanduo, oras. Parašė J. Baronas. 50c.
Mūsų Laikų Šventoji, Sv. Teresė, Vaikelio Jėzaus Mažoji Gėlė. Vertė Juozas Stankevičius. 35c.
Patrimpo Laiškai. — Išleido Kun. A. Miliukas. 60c.
Gyvenimas Sv. Stanislovo Kostkos — Jau nuomenės Uitytojo. Vertė M. M. T. 20c.
Mėilė (Poema). Parašė M. Gustaitis. 15c.
Nauja Skaitymai Knyga — (Dalis II). Su paveikslais. 75c.
Vienuolinė Luoma. Vertė Kun. P. Saurusaitis. 25c.
Vaikų Knygelė — su paveikslais. 30c.
Mano Patyrimai Didžiojo Karė, 1918 ir 1919 m. Parašė Kun. J. F. Jonaitis (Kapelionas). 25c.
Moterystės Nesuardomybė. J. Lesauskis. Sv. Kaz. D-jos leidinys, Kaune. 10c.
Sunkiausieji Laikais. Parašė A. Ručevičius. 40c.
Šventas Gabrielius. Išleido Tėvas Alfonsas Maria C. P. 25c.
Religijos Mokyimo Metodika. Sutaisė K. J. Skrudys. 50c.
Leiskite Mažučiams Ateiti Prie Manęs. Sutaisė KuPranas. 40c.
Mūsų Dainai. Parašė Karys Puida. 50c.
Anderseno Pasakos — su paveikslais. 20c.
Trumpa Lietuvių Kalbos Gramatika. Paarsė J. Damijonaitis. 40c.
Europos Istorija. Vertė J. Anziulaitis. 50c.
Is Kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pranaičių Julė 2.50

TEATRAI

Nepaisytoja — keturių veiksmų drama. Parašė kun. Pr. M. Juras. Kaina. 35c.
Giliungingas Vyras — 2 aktų komedija; parašė S. Tarvydas. 25c.
Elgetų Gudrumas, 3-jų veiksmų komedija. Parašė Seirijų Juozukas. 25c.
Ubagų Akademija ir Ubagų Balis — komedijos po 1 aktą. Parašė Seirijų Juozukas. 35c.
Sniegas — Drama 4-rių aktų. Vertė Akelaitis. 40c.
Esumas — 3-čia dalis dramos "Gims Tautos Genijus." Parašė Kun. L. Vaicekuskas. 10c.
Žydu Karaliai — drama 4 aktų, 5 pav. Vertė J. M. Širvintas. 30c.
Visi Geri — 3-jų veiksmų vaidelė; parašė F. V. 10c.
Patricija, arba nežinomoji kankinė — 4 aktų drama. Vertė Jonas Tarvydas. 10c.
Išganymo Apsirikimai — atėjimas ir gyvenimas ant žemės Jėzaus Kristaus. Vaidinimas su gaidomis. 75c.
Dramos: 1) Germana; 2) Fabiola — 5 aktų; 3) Liurdo Stebuklas — 4 aktų; parašė J. Tarvydas. 65c.
Knarkia Paliepus. — Komedija 1-me akte. Parašė Gineitis. 15c.
Vaikų Teatrai: dalis I: 1) Pagalvok ką darai; 2) Jono laimė; 3) Pasakyk mano lai. Surinko S. K., D. ir N. 15c.
Vaikų Teatrai: dalis II: 1) Išsirime paskui; 2) Antanukas. Surinko S. K., D. ir N. 15c.
MALDAKŲGYS
Pulkinai ant Kelio — "D-ko" pouda. Odos apdaru \$2.00 ir \$3.00
Mažas Naujas Aukso Altorius — juodos (prastais minkais viršelais). 50c.
Mažas Naujas Aukso Altorius — juodos (prastais kietais viršelais). 50c.
Mažas Naujas Aukso Altorius — baltos (celnoidos viršelais). \$1.00

"DARBININKAS"

366 Broadway, So. Boston, Mass.

JAUNIMO DARŽELIS

Ši skyrių veda DEDĖ ANUFRAS

Spalio 14, 1929

Brangūs Jaunime,
Jūsų Dėdė Anufras kalba. Klausykite atidžiai. Žinote senelį greitai nuvargsta. Tad pasiėmė šį laikraštį ir rankas, perskaitykite kiekvieną eilutę "Jaunimo Darželio."

ARABAS IR KATALIKAS

Pasakojama kad kartą, Arabas sutikęs Kataliką, kurio apsiėjimas buvo papeiktinas, užklausė ar jis tiki ir išpažįsta Dievą. Teks užklausimas labai Katalikui nepatiko, užtat aštriai tarė:

"Ar gi girdėjai kad Katalikas netikėtų į Dievą. Žinoma, kad aš tikiu ir garbinu vieną Dievą."

"Tu gali sakyti," tarė Arabas, "kad tiki į Dievą, bet tavo apsiėjimas ir tavo darbai parodo kad tu netiki."

PAMOKA: O tavo apsiėjimai ir darbai, brangus vaikeli, ar parodo kad tu esi Katalikas? Gal savo darbais ir pasielgimais žemini Kristaus Bažnyčią? Taip apsieik, tą daryk, kad žmonės matydami tavo gerus darbus, garbintų Dievą, kuris yra Danguje.

Jonas Tarvydas

KRISTOPAS KOLUMBAS

Spalio 12-tą dieną apvairšiojome Kristopo Kolumbo dieną. Kolumbas pasidarė tuomi, garbingas, kad atrado Naująjį Pasaulį, kurį Atlantiko vandenynas laikė paslėpęs nuo kitų žmonių.

Kolumbas gimė Genujoje, Italijoje, 1436 metais. Iš mažens jis troško jauti jūreivių, kad pažistų jūres ir svetimas šalis. Būdamas dar mažas vaikas jis valandomis užsėdėdavo ant jūrių kranto. Keturiolikos metų sulaukęs berniukas jau ėmė plaukioti jūreimis. Jis uoliai stengėsi išmokti ir patirti tą viską, kas jūrininko pašaukimui reikalinga. Jis mlyėjo knygas ir mēgdavo skaityti kelionių aprašymus. Vėliau jis dar mokinosi matematikos ir geografijos. Jo paties mokslas ir kitų keliauninkų patyrimai įtikino Kolumbą, jogei Indijosna galima nuvažiuoti tiesesniu keliu, nekeliuajant aplinkui Afriką. Jis tat pasiketino važiuoti iš Europos tiesiog į vakarus Atlantiko vandenyną. Turėjo tuometi daug drąsos, ištvermės ir pasitikėjimo savimi tas, kas išdrįso leistis, į tą niekieno neįstirtą kelionę.

Kolumbas, būdamas ncturtingas, pats vienas negalėjo įvykinti savo sumanymo. Jam reikėjo žmonių, ypatingai priręgtų laivų, pinigų ir maisto. Tat prisiėjo, ieškoti kitų pagalbos. Kolumbas, pirmiausiai išreiškęs savo sumanymą savo gimtiniam miestui Genujai, prityrė tik išjuokos, lyg neįsimentingų planų dirbėjas. Taip pat jam nepasisekė gauti pagalbos Portugalijoje. Karčiai apsiuylęs vienur ir kitur Kolumbas kreipėsi prie Ispanijos. Čia ilgus metus jis įstabiai kantriai laukė nusprendimo. Karalius Ferdinandas ir jo taryba jau buvo atsisakę jam padėti, tik štai Karalienė Izabelė atėjo pagalbon. Ji buvo pasiketinusi parūpinti reikalingų pinigų, nors būtų reikėję atstatyti savo brangius papuošalus. Jinai ir Karalių prikalbino prisidėti. Taip tat su pagalba tos kilnios moteriškos Kolumbas ištikro galėjo išpildyti savo sumanymą. Ispanija suteikė jam visa, kas buvo reikalinga. Trys maži laivai buvo prirušta kelionėn. Valstija jam paskyrė ir jo valdžiai pavėdė devyniasdešimtį jūrininkų ir trisdešimtį kitų žmonių, kurie pasiūlė keliauti, ir aprūpino vieniems metams maistu. Trys laivai vadinosi: Santa Maria de la Conception, Pinta ir Nina.

Tapo paskirta išplaukti trečią dieną rugpiūčio. Ouste Palos stovėjo inkarais įsikabinę laivai. Rytmetyje, prieš iškeliausiant, Kolumbas ir jo žmonės priėmė šventus Sakramentus. Taip jie, Katalikų Bažnyčios palaiminimu pasistiprinę, leidosi plaukti per nežinomąsias jūres.

Kolumbas, septyniadesimtį dienų keliaudamas neįstirtu keliu neprastojo drąsos nei valandėlę. Jis tvirtai laikėsi savo tikslo; niekas negalėjo jo sumanymo atmainyti ir jį priversti sugrįžti. Tačiau drąsus keliauninkas pasitikėjo ne tiek savo įsitikinimu ir jėga, kiek dangaus pagalba. Jo žygio ypatingas tikslas buvo pakelti Dievo garbę. Todėl, kaip tikras katalikas jis rūpinosi, kad kelionėje ant jojo laivų būtų laikomi sekmadieniai ir šventadieniai.

To mažo laivyno žmonės nebuvo taip drąsus, kaip jųjų admirolas. Juo ilgiau jųjų kelionė tęsėsi, juo mažiau jie pasitikėjo savo vadu, juo didesnį turėjo įsitikinimą, jogei turės pražūti. Jnos apimdavo nauja baimė išvydus kiekvieną naują dalyką visiškai svetimame vandenyje, kaip va, jūrių srovės, didelį vėjo nutylimą, arba jo atsimaitymą, daugybės jūrių žolių, per kurias reikėjo jiems daryti sau kelią. Galop drąsiausieji jų susibūrę nutarė išmesti admirolą į jūres ir grįžti Ispanijon; tačiau joki bauginimai nesugebėjo Kolumbą pajudinti. Drąsus vyras be nuilsio stovėjo ant savo laivo dēnio, visa prižiūrėjo ir tvarkė; miegojo mažai. Ramiu pasielgimu jam pasisekė vėl tvarką ir paklusnybę įvesti.

Taip bekeliaunant diena po dienos, kas mielą rytelį saulė vienaip tekėjo iš vandenų, kurių nebuvo matyti nei galo nei krašto. Apėjusi per dieną augštai apie dangų vakare ji vėl leisdavosi į vandenį. Nekartą jūreiviams išrodė, būk jie jau žemės regėje. Tačiau veikiai įsitikrindavo, kad tat buvė tik akių apsigavimas. Ant galo įvargę ir išgirdę Kolumbo pavaldiniai sakėsi jo nebeklausysią. Itūžė jie reikalavo grįžti atgal. Kolumbas nepasidavė. Jis sakė, da tris dienas plauksią tolyn, o jei nerasia žemės, tai grįšią atgal. Tik štai pasirodė neabejotinų ženklų, kad netoliesia yra žemė: vandenyje plūduriavo šakutės su raudonomis uogomis, paukščiai ėmė tūpti ant laivų stiebų ir paleista iš laivo linde pasiekė dugną. Rytmetyje bekvintant 12 spalio, 1492 metais, jūreivai stovėjo susirinkę ant denio ir netverdami akys, mu žiūrėjo į vakarus. Ties jais buvo matyti graži, lygi žemė apaugusi visokeriopais medžiais. Iš girių buvo išėjusi daugybė žmonių, kurių oda buvo raudona kaip varis, o juodi ilgi plaukai dryksojo žemyn nuo galvų. Tie žmonės išsiganė žiūrėjo į baltuosius keleivius prisitartinant prie krašto. Ant galo pabugę raudonieji leidosi bėgti į savo girias. Saulei nusileidus Kolumbo jūreiviai sulipo į valtis ir yrėsi prie krašto. Kolumbas apėitaisės kopuikiausiais rūbais, pasiėmęs karaliaus vėliavą į vieną ranką, o kalaviją į kitą pirmutinis išlipo ant žemės. Atsisklaidę jais ir jojo draugai dėkojo Dievui už laimingą kelionę. Paskui Ispanijos Karaliaus vardu jis apgarsino užimamą valdyti tą šalį. Tai buvo sala. Kolumbas ją pavadino San Salvađor. Kolumbas vias m-

vo amžį mintijo kad atradus rytinį Azijos kraštą ir kad jo atrastoji sala buvo čia pat prie Indijų. Todėl ir tos šalies gyventojus vadino Indiais.

Tuomet da nieks nežinojo kad Kolumbas atrado visai naują pasaulį. Jis pats iki miršiant, t. y. iki 1506 metų, mintijo atradęs artimesnį kelią į Aziją. Didysis žmogas ir mirė nepatyręs, kokias neapsa komas gėrybes ir turtus jis parodė senam pasauliui ir kokią palaimą jis atnešė naujamam. Tai gi jo garbė liksis amžina.

(Sv. Kazimiero Seserų Vadovėlis)

Leonas Vitkauskas

VASAROS PRIEBLANDŲ BURTAI

Kada juoda naktis
Ima skėsti sparnus,
Tada ilsis mintis —
Vakars toks įstabus...

Tada skęsta jausmai
Į melynę dangaus,
Ir išbunda geismai
Iš ramumo skaistaus.

Ir užmiršti žaidzas
Padarytas širdy;
Lieka miela viskas —
Visas jausmo ugnys...

("Žiburėlis")

BITĖS IR RAUDONI DOBILAI

Kada Viešpats Dievas septintą pasaulio kūrimo dieną išsėjosi, visi kūriniai pagal jo paliepimo taip pat išsėjosi. Tiktai bitės nepertraukė savo darbo. Jos skraidė ten ir atgal, nuo avilio prie gėlių. Prisirinkusios ir apsikrovusios medumi, jos toliau dirbo savo darbą, kaip per visą savaitę. Dievas Tėvas įspėjimai pakėlė savo pirštą į aukštį:

— Ar jūs nenustosite ardižiusios poilsio dienos ramumo!

— Bet bitės nekreipė į tai dėmesio.

— Mes neturime laiko ilsėtis. Mes turime rinkti medų, kol gėlės ji mums teikia.

Tada Dievo kaktuje pasirodė nepasitenkinimo raukšlė:

— Todėl jūs būsit nubaustos ir nepasieksite geriausio medaus!

Ir Viešpats Dievas padarė raudonų dobilų žiedų skyteles tokias galias, kad bitės jų viduje medų galėtų matyti, bet negalėtų jo pasiekti. Ir tat taip pasilikę iki šių dienų.

Leonas Vitkauskas

("Žiburėlis")

Dėdė Anufras

GERAS LAIKRASTIS TIKRIAUSIAI GALI PAGELBėti DARBININKŲ SURASTI KELIUS IR BŪDUS VADUOTIS IS VARGŲ IR NELAIMIŲ

"DARBININKAS"

yra

TINKAMIAUSIAS LAIKRASTIS DARBININKAMS

"DARBININKO" KAINA:

Amerikoje metams	\$4.50
Pusei metų	\$2.25
Lietuvoje metams	\$5.50
Pusei metų	\$2.75

"DARBININKAS"

EINA DŲ KARTU SAVAITEJE.

GALIMA UŽSIRAŠYTI TIK SAVAITINĮ

Kaina:

Amerikoje metams	\$2.50
Lietuvoje metams	\$3.00

Vajaus metu užsirašantiems duodame brangių dovanų.
Reikalauk pasižiūrėjimui.

"DARBININKO" SPAUSTUVEJE

ATLIEKA ĮVAIRIUS SPAUDOS DARBUS
PRIEINAMOMIS KAINOMIS.

Reikale Kreipkitės Pas

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 0620

GENEROLŲ GRIGALIUNO GLOVACKIO SUKAKTUVĖS

KAUNAS. — Rugsėjo 14 d. šioj pirmą kartą G. G. sukako 25 m. generolo Grigaliūno Glovackio karo tarnybos. Savo jubiliejų proga, Glovackis šventė kukliai, be jokių balių ir iškilmų, bet ši diena jam vis tiek gražiai praėjo. Jau nuo pat ryto ėmė lankytis jo draugai ir garbintojai sveikinti jubiliatą. Telefonu sveikino Respublikos Prezidentas; jubilias gavo daug telegramų, adresų, dovanų, gėlių. Pavakare gen. Glovackis nuvyko pas Respublikos Prezidentą padėkoti už sveikinimą.

1904 m. rugsėjo 14 d. jubilias istojė Vilniaus karo mokyklą, kurią baigė 1907 m. rugpiūčio 17 d. ir buvo paskirtas į 7-tą Turkestano pulko šaulių batalioną. 1910 m. reorganizavo jant šį batalioną, buvo perkeltas į 6-tą Turkestano šaulių pulką Čardžiuje. 1914 m. su tuo pat pulku išvyko karan Augustavo, Margrabavo, Lyck fronte. Vėliau pulkas permestas į Lenkiją. Vokiečiams puolant Varšuvą, pulkas buvo permestas Varšuvą ginti ir atstūmė vokiečius. Vėliau ties Boržimovo pulkas buvo sumuštas ir G. G. stebuklingu būdu liko išsigelbėjęs. Naujai suiformavęs pulkas buvo pstatytas ties Glinojedsku, kur 1915 m. kovo mėn. pra-

MIRĖ JANIS RAINIS

Rugsėjo 12 d. Rygos pa-jūry staiga mirė žymiausias latvių poetas ir rašytojas Janis Rainis—Pleekšans.

Rainis gimė 1865 m. I-lukštos apskrity ir dar būdamas gimnazijoje jau parodė didelį palinkimą ir gabumus literatūrai, o studentaudamas parašė eilę puikių poezijos rinkinių. Dirbdamas literatūros srity Rainis kartu attingai dalyvavo ir socialdemokratų judėjime, už ką kelius kartus buvo ištremiamas ir Šveicarijoj išgyveno ištremime net 15 metų. Iš Šveicarijos sugrįzo jau į nepriklausomą Latviją.

J. Rainio kūryboj raudona gija pereina laisvės motyvai. Keli jo kūriniai išversti ir lietuvių kalbon. Be to, kauniečiams jo dramos teko matyti ir mūsų valstybės teatre per latvių teatro gąstrolės. Pats Rainis iš savo pusės yra išvertęs latvių kalbon mūsų Duonelaičio "Meilės laikus" ir naudojęsis savo kūriniams siužetu iš mūsų padavimų. Rainis mokėjo lietuviškai ir buvo karštas lietuvių latvių vienybės idėjos rėmėjas. Būdamas juristas prieš karą Rainis kurį laiką dirbo Vilniuj ir Pa-nevėžy.

Rainio laidotuvės Rygoj buvo labai iškilingos. Laidotuvių eisenoj dalyvavo 10,000 žmonių, jų tarpe ir Lietuvos mokytojų profesinės sąjungos atstovai p. p. Žygelis ir Žiugžda, kurie ant jo kapo uždėjo vainiką. Rainis palaidotas laisvamųjų kapuose.

Rainis paliko našlę, taip pat žymią latvių rašytoją Aspaziją, kuriai užuojautos pareiškė Lietuvos ministras pirmininkas prof. Voldemaras, žurnalistų ir rašytojų sąjunga, lietuvių latvių vienybės draugija, mokytojų profesinė sąjunga ir atskiri poeto gerbėjai. "Tr."

Ką tik išėjo iš spaudos!

Artisto

STASIO PILKOS

Nauja Knyga

"JAUNA KURYBA"

su paveikslais

Daug rimtų ir juokingų pasiskaitymų, dainelių, deklamacijų.

Verta kiekvienam turėti namuose tą gražią knygutę.

Kaina tik 25c.

Už persiuntimą prisiųskit už 3c. pašto ženklelį.

"DARBININKAS"

336 B'way, So. Boston, Mass.

KĄ TIK ATĖJO NAUJAS SIUNTINYS NAUJŲ MALDAKNYGIŲ

MALDŲ RINKINĖLIS, baltais viršeliais	\$1.75
MALDŲ RINKINĖLIS, baltais viršeliais	\$1.25
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais viršeliais	\$1.75
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais viršeliais	\$1.00
MAŽAS NAUJAS AUKSO ALTORIUS, juodais prastais viršeliais	.50

Visus užsakymus siųskite sekančiu adresu:

"DARBININKO" ADMINISTRACIJA

366 West Broadway South Boston, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every TUESDAY and FRIDAY

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1108 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: DOMESTIC YEARLY \$4.50 FOREIGN YEARLY \$5.50 DOMESTIC ONCE PER WEEK YEARLY \$2.50 FOREIGN ONCE PER WEEK YEARLY \$3.00 PRENUMERATION RATES: AMERIKOJE METAMA \$4.50 URSIENY METAMA \$5.50 VIENĄ KART SAVAITĖJE METAMA \$2.50 URSIENY VIENĄ KART SAVAITĖJE METAMA \$3.00

"DARBININKAS"

386 West Broadway South Boston, Mass. Telephone South Boston 0620

Naujosios Vyriausybės Pareiškimai

Jau rašėme apie p. Volde- mo su lenkais svarbiuotu maro kabineto sugriuvimą. klausimu.

Šiame numery paduodame Su kitomis kaimyninėmis ištisą p. Tubelio, naujojo valstybės žada užmegsti pirmojo pareiškimo spaudai. Kadangi seimo nėra, ryšius.

Kai del naujo kabineto sudarymo ir vyriausybės pareiškimo užsienio visa spauda labai palankiai atsiliepė.

Ypač užsieniui tas patinka, kad naujoji vyriausybė žada eiti prie seimo ir kitokių rinkimų. Tas parodo, kad diktatoriui nepasitiki, ir kad dėl to Lietuvos nepriklausomybė labai nukentėjo. Tik fašistuojančiai spaudai, Brooklyn "V-bei" ir kitiems, turi būti nepatinka tokią vyriausybės kryptį.

Jie visi labai džiaugtusi, kad ir naujoji vyriausybė savo pažadų nesilaikytų ir eity p. Voldemaro ir "vilų" pėdomis. Jei taip darytų, tai naujosios vyriausybės gyvenimas būtų daug trumpesnis ir už p. Voldemaro.

Kas sudarė nesusiipratus tarp prof. Voldemaro ir prez. Smetonos? Nagi demokratiniams nusistatę visuomenė, jos spauda ir organizacijos.

Džiaugiamės, kad ir L. D. S. ir "Darbininkas" gali skaityti prisidėjusiu kovoję už demokratinius principus. Tiesa, keleta, gal ir kelio- lika narių norėjo, kad "Darbininkas" virstų diktatūros triuba, kaip ligšiol buvo Brooklyn laisvamanių "V-bei", "Dirva ir kiti. Kai kas sako, kad tie laikraščiai už tai gaudavę nuo diktatoriaus iš Kauno "sandvičių." Kadangi L. D. S. ne dėl diktatorių "sandvičių" suorganizuota, bet kad padėti vargšams darbininkams viską atlikti Kristuje, tai ir nepaklausė grąšinimų ir patarimų, nepaisant iš kur jie paėjo.

LDS. ir "Darbininkas" laikėsi ir laikys demokratines linijas. Jos paneigėms, kaip ligšiol, taip ir ateity turėjo ir turės drąsos pasakyti teisybės žodį.

Del naujosios vyriausybės pareiškimo mes tik palinkėjime, kad ji nuo žodžių eity prie darbų; kad Lietuvos piliečiams, jų spaudai ir organizacijoms būtų gražinta demokratinė laisvė.

Vilniaus klausimas lieka ir toliau Lietuvos nesutari-

LIETUVOS ŪKIO APŽVALGA

1918-1928

(Tęsinys)

žemės ūkio kėlimo laiktarpis

Trečiasis laikotarpis, prasidėjęs apie 1925 metų galą, aiškiai pasuka mūsų kraštą į žemės ūkio kultūros kėlimo pusę. Lietuva, tarsi, apsi-sprendžia, kad ji geografinės padėties, klimato ir gamtos turtų sąlygom turi virsiti tarptautiniame ūky tobulai žemės ūkio produktų gamintoja. Tas, žinoma, nereikia, kad visai norima pasmerkti ir panaikinti pramonės mūsų šaly. Atvirkščiai, pramonė manoma padaryti realia, pirmiausia tenkinančia savo krašto reikalus, kiek tas apsimoka, o paskui ypač padedančia žemės ūkiui kilti. Dabar gražias plačiasias svajones tenka atidėti į šalį. Reikia imtis realaus juodo darbo, reikia mobilizuoti vi-

sas šalies pajėgas tam, kad žemės ūkis greičiau atsistotų ant kojų, kad jo gamyba suvienodėtų (gamintų ne daug rūšių ir ne įvairių daiktų) ir teiktų aukštos rūšies gaminius, galinčius konkuruoti su kitų kraštų gaminiais tarptautinėje prekyvietėje ir kartu tokius, kurie būtų lengvi, patogūs, prieinami gaminti esamose sąlygose, ir eksportuoti į užsienį.

Ši laikotarpį mes tebegyvename dabar ir reikia tikėtis tebegyvensime toliau. Laukų nusausinimo ir kitoki melioracijos darbai, skirstymas viensėdžiais, gyvulių ir augalų veislių gerinimas ir vienodinimas, geresnis gyvulių ir augalų produktų apdirbimas, šalies kelių, ypač sodžiaus kelių, tobulinimas, ūkininkų sąmonės kėlimas bus aktualiausi mūsų krašto ūkio klausimai ir bus tokie tol, kol atves mūsų kraštą po kiek metų į siekiamą tikslą — į patikrinimą jam išteklingo gyvenimo.

Štai maždaug kokių patyrimų ir krypčių, bendrai imant, turėjo mūsų krašto ūkis per pirmutinį dešimtmetį ir štai mintys, kuriomis jis pradeda gyventi antrąjį 10-metį.

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Ši laikotarpį mes tebegyvename dabar ir reikia tikėtis tebegyvensime toliau. Laukų nusausinimo ir kitoki melioracijos darbai, skirstymas viensėdžiais, gyvulių ir augalų veislių gerinimas ir vienodinimas, geresnis gyvulių ir augalų produktų apdirbimas, šalies kelių, ypač sodžiaus kelių, tobulinimas, ūkininkų sąmonės kėlimas bus aktualiausi mūsų krašto ūkio klausimai ir bus tokie tol, kol atves mūsų kraštą po kiek metų į siekiamą tikslą — į patikrinimą jam išteklingo gyvenimo.

Štai maždaug kokių patyrimų ir krypčių, bendrai imant, turėjo mūsų krašto ūkis per pirmutinį dešimtmetį ir štai mintys, kuriomis jis pradeda gyventi antrąjį 10-metį.

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Dabar prieš pradėdami žiūrėti kaip ejo mūsų šalies ūkio gyvenimas per tą laiką atskiromis šakomis, pastatysime sau paprastą klausimą, kurį Lietuvoje ne vienas savato, būtent: ar pakilo bendras Lietuvos gyventojų pasiturėjimas per tą 10-metį?

Tai nelengvas atsakyti tiksliai klausimas.

Tačiau vis dėlto yra būdas atsakyti ir į šį klausimą. Tam imama masiniai vartojami daiktai ir žiūrima ar jų vartojimas padidėjo ar sumažėjo. Kiekviena šalis, atsižindint jos ypatybių, ima pamatant vieną ar keletą masinių vartojamų produktų, kurie ir laikomi geriausiais rodikliais gyventojų gerovei apibūdinti. Tokiais rodikliais Vokietijoje laikoma alus, Anglijoje — akmenų anglis, Prancūzijoje — vynas, Amerikoje — kava ir kt. Pas mus tokiais rodikliais geriausia laikyti druska ir dalimi cukrus ir arbata, nors paskutinis daiktas vis labiau keičiamas kitais. Druskos vartojimas galvai nuo 1/2 kilogramo 1922—23 metais, išaugo į 3/4 kilogramų vartojimą 1927—28 m.; eukraus nuo 2 klgr. 1922 m. išaugo iki netoli 5 klgr. 1927 m.; žibalo nuo 1 klgr. 1922 m. iki 3 klgr. 1927 m.; arbatos — nuo 20 gramų 1922 iki apie 50 gramų 1927 m. Minėtieji skaičiai liūdi, kad masinis produktų vartojimas per tą 10-metį padidėjo nuo 100 iki 600%. Vadinasi, perkamoji ir mokamoji gyventojų galia irgi padidėjo. Jeigu šalis ūkiškai skurstų, tai šito padidėjimo negalėtų būti. Dėl to ir daromos išvados, kad mūsų žmonių pasiturėjimas, bendra gerovė per išgyventą 10-metį vis dėlto paaugo.

II. Valstybės ūkis. Krašto ūkiški ištekliai sprendžiami dar ir iš to, kokią valstybę ir jos aparatą kraštas pajėgia išlaikyti. Mūsų valstybės aparatas per išėjusį dešimtmetį buvo to-

kiš: — Ir kai jis mirs nuo persivalgymo, ateikite pasakyti man apie tai. Ir atėjo taip pat du. — Vienas galingas atletas rožinės spalvos kūnu ir žema kakta. Jis tarė atsidusęs: "Laimė kūryboje." O kitas buvo išblęsęs, liesas poetas, ant kurio skruostų degė raudonos dėmės. Ir jis tarė: "Laimė sveikatoje."

Gi karalius karčiai nusišypsojo ir tarė: — Jeigu aš galėčiau pakeisti jūsų likimus, tai po mėnesio tu, o, poete, melstumei dievų įkvėpimo, o tu, o, Herkuleso panašume, bėgiotumei pas gydytojus silpninančių vaistų. Eikite abu ramybėje. Kas ten dar?

— Mirušis! — tarė išdidžiai septintas pasi-puošęs narcizo žiedais. — Laimė nebuvime! — nukirskite jam galvą! — tarė tingiai valdovas. — Karaliau, o, karaliau, pasigailėk! — dusliu balsu ėmė kalbėti pasmerktasis ir pasidarė labiau išblęsęs už narcizo lapelius. — Aš ne tą norėjau pasakyti.

— Bet karalius nuvargusiai pamojo ranka ir tarė trumpai: — Išmeskite jį... nukirskite jam galvą. Karaliaus žodis kietas kaip agatas. — Buvo atėjusių dar daugelis. Vienas iš jų tarė tik du žodžius: — Moteries meilė! — Gerai, — sutiko karalius, — duokite jam šimtą gražiausių mano šalies moterų ir mergaičių. Bet duokite jam taip pat ir taurelę su nuodais. O kai ateis laikas — pasakykite man: aš ateisiu pažiūrėti į jo lavoną.

Ir dar vienas tarė: — Laimė tame, kad kiekvienas mano noras būtų tuojau išpildomas. — O ką tu dabar nori? — paklausė gudriai karalius.

— Aš? — Taip. Tau. — Karaliau... klausimas per daug netikėtas. — Užkasti jį gyvu į žemę... Ak, ir dar vienas išminčius? Na, na, priek arčiau... gali būti, tu žinai kame laimė?

Gi išminčius — ir jis buvo tikras išminčius — atsakė: — Laimė puikume žmogiškos minties. Karaliui antakiai suvirpėjo ir jis suriko piktai: — Aha! Žmogiška mintis! Kas tai žmogiška mintis? — Bet išminčius — nes jis buvo tikras išminčius — tiktai susijuokė, pasigailimai nieko neat-sakė.

Tuomet karalius liepė įmesti jį į požeminį kalėjimą, kame buvo amžina tamsybė, ir kame nebuvo girdėtis nei vieno garso iš lauko. Ir kai po metų atvedė prie karaliaus kalinį, kuris apako, apkurto ir vos laikėsi ant kojų, tai į karaliaus klausimus — "Ką? ar dabar tu laimingas?" — išminčius atsakė ramiai: — Taip, aš laimingas. Sėdėdamas kalėjime aš buvau ir karaliu, ir turtuoliu, ir išimylejusi, ir sočiu, ir alkanu, visa tai duodavo mano mintis. — Kas gi tai mintis? — sušuko karalius nekantriai.

Žinok, kad po penkių minučių aš tave pakarsiu ir spiausiu į tavo prakeiktą veidą! Ar nuramins tavo tuomet tavo mintis? Gi išminčius atsakė ramiai, nes jis buvo tikras išminčius: — Kvaili mintis nemirtinga. Išvertė Leonas Vitkauskas ("P. B.")

— Aš? — Taip. Tau. — Karaliau... klausimas per daug netikėtas. — Užkasti jį gyvu į žemę... Ak, ir dar vienas išminčius? Na, na, priek arčiau... gali būti, tu žinai kame laimė?

Gi išminčius — ir jis buvo tikras išminčius — atsakė: — Laimė puikume žmogiškos minties. Karaliui antakiai suvirpėjo ir jis suriko piktai: — Aha! Žmogiška mintis! Kas tai žmogiška mintis? — Bet išminčius — nes jis buvo tikras išminčius — tiktai susijuokė, pasigailimai nieko neat-sakė.

Tuomet karalius liepė įmesti jį į požeminį kalėjimą, kame buvo amžina tamsybė, ir kame nebuvo girdėtis nei vieno garso iš lauko. Ir kai po metų atvedė prie karaliaus kalinį, kuris apako, apkurto ir vos laikėsi ant kojų, tai į karaliaus klausimus — "Ką? ar dabar tu laimingas?" — išminčius atsakė ramiai: — Taip, aš laimingas. Sėdėdamas kalėjime aš buvau ir karaliu, ir turtuoliu, ir išimylejusi, ir sočiu, ir alkanu, visa tai duodavo mano mintis. — Kas gi tai mintis? — sušuko karalius nekantriai.

Žinok, kad po penkių minučių aš tave pakarsiu ir spiausiu į tavo prakeiktą veidą! Ar nuramins tavo tuomet tavo mintis? Gi išminčius atsakė ramiai, nes jis buvo tikras išminčius: — Kvaili mintis nemirtinga. Išvertė Leonas Vitkauskas ("P. B.")

— Aš? — Taip. Tau. — Karaliau... klausimas per daug netikėtas. — Užkasti jį gyvu į žemę... Ak, ir dar vienas išminčius? Na, na, priek arčiau... gali būti, tu žinai kame laimė?

Gi išminčius — ir jis buvo tikras išminčius — atsakė: — Laimė puikume žmogiškos minties. Karaliui antakiai suvirpėjo ir jis suriko piktai: — Aha! Žmogiška mintis! Kas tai žmogiška mintis? — Bet išminčius — nes jis buvo tikras išminčius — tiktai susijuokė, pasigailimai nieko neat-sakė.

Tuomet karalius liepė įmesti jį į požeminį kalėjimą, kame buvo amžina tamsybė, ir kame nebuvo girdėtis nei vieno garso iš lauko. Ir kai po metų atvedė prie karaliaus kalinį, kuris apako, apkurto ir vos laikėsi ant kojų, tai į karaliaus klausimus — "Ką? ar dabar tu laimingas?" — išminčius atsakė ramiai: — Taip, aš laimingas. Sėdėdamas kalėjime aš buvau ir karaliu, ir turtuoliu, ir išimylejusi, ir sočiu, ir alkanu, visa tai duodavo mano mintis. — Kas gi tai mintis? — sušuko karalius nekantriai.

Sveikimo ministerija	2,664 žm.	5,815 žm.
Žemės ūkio ministerija	4,175 žm.	4,409 žm.
Vidurinių reikalų ministerija	2,293 žm.	4,368 žm.
Teisingumo ministerija	2,868 žm.	1,453 žm.
Finansų ministerija	1,450 žm.	1,040 žm.
Krašto apsaugos ministerija (civ. tar.)	—	977 žm.
Valst. Kontr.	136 žm.	166 žm.
Užsienio reikalų ministerija	239 žm.	183 žm.
Prez. Kabin.	—	—
Valstybės Taryba	81 žm.	50 žm.
Žydų reikalų ministerija	29 žm.	—
Gudų reikalų ministerija	16 žm.	—

Iš viso valstybės tarnautojų 1923 m. buvo 19,126 žm., 1926 m. 21,001 žm., o 1929 m. 26,080 žm.

Ant šitų tarnautojų pečių gulio viso krašto tvarkymas ir reikalai. Šito aparato darbas yra valstybės darbas. Iš patiektųjų davinių matome, kad mūsų valstybės aparatas, nors ir yra mažesnis už panašaus maisto kitų valstybių, pav. už Latvijos, kuri turi 42,000 valdininkų be savivaldybių tarnautojų, bet vis dėlto yra gana imponantiškas, ir augant krašto reiki-

30-34 mil., žemės ūkiui — 30 mil., finansams tvarkyti — 30 mil., vidaus reikalams — 23 mil., teisingumui — 8-9 mil. litų, užsienio reikalams — 4-5 mil. ir kiti valstybės trejus metus (1926—1928) kontrolei ir vyriausybei laidavę kasmet apie 50 milijonų litų. Iš akeizų ir monopolijų valstybė surenka apie 45 mil. litų. Iš valstybės turtų — miškų, vandenų išnaudojimo valstybė gauna apie 30 mil. litų. Iš valstybės įmonių ir rinklavių turi apie 10 mil., o kita — iš kitokių mokesčių.

Išlaidų valstybė daugiau- sia turi susisiekimui — per narys Fridmanas Bernardas. paskutiniuosius 3-jus 1926, Fridmanas p. Galvanausko 27, 28 m. po 58 mil. litų, to kabinete buvo žydų reikalų liau krašto apsaugai tarp ministeris- Jis turi apie 60 40—50 mil. lt., švietimui — m. a.

30-34 mil., žemės ūkiui — 30 mil., finansams tvarkyti — 30 mil., vidaus reikalams — 23 mil., teisingumui — 8-9 mil. litų, užsienio reikalams — 4-5 mil. ir kiti valstybės trejus metus (1926—1928) kontrolei ir vyriausybei laidavę kasmet apie 50 milijonų litų. Iš akeizų ir monopolijų valstybė surenka apie 45 mil. litų. Iš valstybės turtų — miškų, vandenų išnaudojimo valstybė gauna apie 30 mil. litų. Iš valstybės įmonių ir rinklavių turi apie 10 mil., o kita — iš kitokių mokesčių.

Išlaidų valstybė daugiau- sia turi susisiekimui — per narys Fridmanas Bernardas. paskutiniuosius 3-jus 1926, Fridmanas p. Galvanausko 27, 28 m. po 58 mil. litų, to kabinete buvo žydų reikalų liau krašto apsaugai tarp ministeris- Jis turi apie 60 40—50 mil. lt., švietimui — m. a.

Išlaidų valstybė daugiau- sia turi susisiekimui — per narys Fridmanas Bernardas. paskutiniuosius 3-jus 1926, Fridmanas p. Galvanausko 27, 28 m. po 58 mil. litų, to kabinete buvo žydų reikalų liau krašto apsaugai tarp ministeris- Jis turi apie 60 40—50 mil. lt., švietimui — m. a.

Išlaidų valstybė daugiau- sia turi susisiekimui — per narys Fridmanas Bernardas. paskutiniuosius 3-jus 1926, Fridmanas p. Galvanausko 27, 28 m. po 58 mil. litų, to kabinete buvo žydų reikalų liau krašto apsaugai tarp ministeris- Jis turi apie 60 40—50 mil. lt., švietimui — m. a.

Išlaidų valstybė daugiau- sia turi susisiekimui — per narys Fridmanas Bernardas. paskutiniuosius 3-jus 1926, Fridmanas p. Galvanausko 27, 28 m. po 58 mil. litų, to kabinete buvo žydų reikalų liau krašto apsaugai tarp ministeris- Jis turi apie 60 40—50 mil. lt., švietimui — m. a.

Išlaidų valstybė daugiau- sia turi susisiekimui — per narys Fridmanas Bernardas. paskutiniuosius 3-jus 1926, Fridmanas p. Galvanausko 27, 28 m. po 58 mil. litų, to kabinete buvo žydų reikalų liau krašto apsaugai tarp ministeris- Jis turi apie 60 40—50 mil. lt., švietimui — m. a.

Išlaidų valstybė daugiau- sia turi susisiekimui — per narys Fridmanas Bernardas. paskutiniuosius 3-jus 1926, Fridmanas p. Galvanausko 27, 28 m. po 58 mil. litų, to kabinete buvo žydų reikalų liau krašto apsaugai tarp ministeris- Jis turi apie 60 40—50 mil. lt., švietimui — m. a.

Išlaidų valstybė daugiau- sia turi susisiekimui — per narys Fridmanas Bernardas. paskutiniuosius 3-jus 1926, Fridmanas p. Galvanausko 27, 28 m. po 58 mil. litų, to kabinete buvo žydų reikalų liau krašto apsaugai tarp ministeris- Jis turi apie 60 40—50 mil. lt., švietimui — m. a.

Išlaidų valstybė daugiau- sia turi susisiekimui — per narys Fridmanas Bernardas. paskutiniuosius 3-jus 1926, Fridmanas p. Galvanausko 27, 28 m. po 58 mil. litų, to kabinete buvo žydų reikalų liau krašto apsaugai tarp ministeris- Jis turi apie 60 40—50 mil. lt., švietimui — m. a.

Išlaidų valstybė daugiau- sia turi susisiekimui — per narys Fridmanas Bernardas. paskutiniuosius 3-jus 1926, Fridmanas p. Galvanausko 27, 28 m. po 58 mil. litų, to kabinete buvo žydų reikalų liau krašto apsaugai tarp ministeris- Jis turi apie 60 40—50 mil. lt., švietimui — m. a.

Išlaidų valstybė daugiau- sia turi susisiekimui — per narys Fridmanas Bernardas. paskutiniuosius 3-jus 1926, Fridmanas p. Galvanausko 27, 28 m. po 58 mil. litų, to kabinete buvo žydų reikalų liau krašto apsaugai tarp ministeris-

KOKS YRA ŽEMĖS VIDUS?

Pakankamai jautrių aparatų neturėjimas per išstisus šimtmečius trukdė geologams pažvelgti į gilesnius žemės sluoksnius.

Mikrobas ant kiaušinio lukšto nieko nenumanė apie kiaušinio vidų; žmogus yra toks pat mikrobas ant žemės kevalo.

18-jo šimtmečio išgarsėjęs prancūzų matematikas Laplace'as spėjo žemę turint skystą branduolį, tik menku lukštu pridengtą. Kai kurie mokslininkai — rods, kiek kitokių pavidalų — mano dar ir šiandien.

Geologiniams sluoksniams tyrinėti arba žemės lobių beiškant buvo ne kartą grėžiami gilūs šuliniai. Giliausias gręžinys 2300 metrų*. Palyginus su žemės spinduliu (6400 km.) tai yra lyg adatos dūris į metro didumo kamuolį. Nežiūrint tokio gylio menkumo, jis buvo pakankamas patirti, kad žemės temperatūra kas 18,4 metrų pakyla 1 laips. Farenheito (1 laips. Celsijaus = 9-penk. Farenheito). Ar temperatūros kilimas gilyn eina ir toliau taja pačia proporcija, dar nepatirta. Ugniakaliai šią pažiūrą lyg ir patvirtintų. Iš kai kurių reiškinų spėjama, kad 70 km. gilumoj esama skysto sluoksnio. Temperatūros kilimo patyrimas rodytų, kad temperatūra tame gyly turėtų siekti apie 4200 laips. F. = 2330 laips. C. Lavos temperatūra yra maždaug tokia pat.

Dauguma kontinentų (žemynų) yra susidarę iš leng-

*) Svarbiausi gręžiniai į žemės gelmes (taip pat ir Lietuvoje) paskiau aprašyti "Kosmos" 1927 m. 338-340 pusl.

vesniųjų uolienų — kaip granito. Jūrių dugnas ir vulkaninės kilmės uolienos — dažniausia iš sunkaus bazalto. Vidutinių kontinentų granitas guli visuomet viršum bazalto sluoksnių. Šioks pasidalinimas galėjo įvykti žemės formacijos laikais, kada ir granitas, ir bazaltas buvo skysti ir pasiskirstė vien savo lyginamuoju svoriu. Tat ir žemynai, ir vandenyrai lyg plūduriuoja ant bazaltinio okeano.

Pigu suprasti, kad žemės paviršius su tokiu fundamentu (pamatu) yra gan nepastovus. Tai šen, tai ten gali atsiverti ugniakalnio plyšys arba šiaip kas. Raudonosios Jūrės yra užpildę vieną tokių plyšių. Kas iš geografijos prisimena Kolorado žemėvaizdį, kas buvo Glacier-National parke, tas daug ką šiuo atveju gali pasakoti. Glacier-National parke, antai, vienoj gražiausių vietų matyt visa eilė uolų su fantastiškiausiomis formomis. Šiandien, žinoma, kad jos gulėjo kokių 8 km. toliau į rytus ir buvo priešistorinio laikų ežero dugnas. Vėliau gantos katastrofomis jos tapo iškeltos ir nustumtos į dabartinę vietą. Pakilimai ir nusileidimai aiškiai matomi uolų paviršiuje. Gantos katastrofos vyko ne tik praėjus, bet vyksta ir dabar. Pav. Belgijos, Olandijos, dalinių ir Anglijos krantų smukimas. o Grenlando kilimas. Palyginant su žmogaus amžiu, tos deformacijos vyksta labai lėtai, bet pakankamai greitai, kad per 1000 metų pakeistų išstisus kontinentų išvaizdą. Kaip matom, netruksta irodymų žemės paviršių esant nepastovų; o vis dėlto ne vi-

si mokslininkai sutinka, kad žemės branduolys yra skystas.

Mat, eksperimentais patirta, kad dauguma uolienų, iš kurių sudaryti kontinentų griaučiai, dideliame spaudime palieka kietos ir aukštesnės temperatūros. Ugniakalnių lavos skystumui išaiškinti nėra būtina prileist esant žemėj nuolatini skysto sluoksnio. Jis gali atsirasti tik ten ir tik tuomet, kur ir kuomet spaudimas sumažėja, o temperatūra yra pakankamai aukšta, kad uolos suskystėtų. Spaudimui padidėjus, jos gali vėl pavirsti į kietą kūną.

Paskutinio dešimtmečio patyrimai rodo, kad žemės vidus šilima eina iš radioaktyvių metalų, arba, tiksliau pasakius, iš mineralų. Išvaizdinkim šiu mineralų koncentraciją ir turėsime tikrą požemių metalurgijos krosnį.

Lordas Kelvin'as taip pat buvo griežtai priešingas skysto žemės branduolio hipotezei. Jo manymu, žemės su tokiu branduoliu negalėtų sukurti. Jo puikiausias, šiuo klausimu eksperimentinio poveikį vaizduoja pa-

tas, tai sukimas ant ašies prastas reiškinys: parašiškstai ir kietas šviro nės spaudžiamas vienos atmosferos spaudimui, suskystėja jau gana žemoj temperatūroj. O toj pačioj temperatūroj pakėlus spaudimą ligi 3000 atmosferų, galėsime juomi gręžti plieną. Kitas įrodymas yra žemės drebėjimų bangų plitimai. Žemės drebėjimas yra pusiausvyros jėgų netekimas jos kevale. Nuo labai didelio spaudimo žemės sluoksniai darosi elastingi (tamprūs) ir tuo būdu pu-vandens paviršiaus kilnojimo si sprendė apie žemės mės pasidavinę potvyniams bei atoslūgiams. Pasirodė, kad vandens paviršiaus pakilimas turi tik 9-dešimtadist dydžio, kokis turėtų būt, jei žemės branduolys būtų skystas.

Toliau. Kontinentų vidutinis lyginamasis svoris yra 5 kartus didesnis kaip vandens, o jų uolotas paviršius yra tik 3 kartus sunkesnis. Šiam skirtumui išaiškinti prileidžiama, kad kontinentų vidus nuo milžiniško viršutinių žemės sluoksnių spaudimo yra pasiekęs maždaug geležies kietumo. Spati-

Kazys Inciūra

Saulės Šalys Nevagotos

Saulės Šalys nevagotos,

dirvonai neišarti.

Dirvonų tų plotų plotuos skamba vasara kaitri.

Mano broliai, audroj gindę, eina saulėtu taku.

Aš neštos klajūno žymę ir su širdimi šneku.

Ei, jūs vėjai nekinkyti, lenkdami užmirusius.

ten į saulės žemių sritį neskit, neškit jaunus mus!

Darbo vaisiais esam sotūs, džiūgesių čionai gana!

Dirvonų tų plotų plotuos skamba vasaros diena!..

UŽKEIKTOS VAIDILUTĖS

(Padavimas)

Tarp žalių, tamsių, šlamančių miškų, ant aukšto kalnelio, prie Nemuno kranto, nuolatos ruseno, tarpais skaidriai išsilepsnodama, amžinoji ugnis. Toji ugnis ypatingai smarkiai suliepsnodavo, kai senasis krivis papiepdavo vaidilutėms uždėti ant akmeninio aukuro sausų malkų glėbį, o dar labiau ji sutviskėdavo ir liepsnų liežuviais naikindavo įmestas malkas, kai krivis aukodavo žmonių atneštąją auką. Kartais ir neragintas vaidilutė būrys atbėgdavo ir kiekviena mesdavo tik ką iš miško parneštą malkų glėbį. Niekas nesupras ir nepajus seno krivio džiaugsmo, kokių jis degdavo, matydamas nekaltas jaunų mergaičių širdis ir jų trūšas amžinosios ugnies palai-kyti. Kad ir ugnis, suliepsnojus prigesdavo, bet dūmai nuo rusenančių žarijų tarytum visiems rodyte rodydavo, kad dievams malonios yra vaidilutės, nes firštos dūmų srovės kildavo aukščiau už pačių didžiausių medžių viršūnes.

Kartą, kai miško medžiai sužydėjo, krūmuose sučiulbo lakstingalos ir viršuje miško sakalas suko ratą, vaidilutės susitarusios išbėgo į mišką paieškoti sausų šaknėlių amžinajai ugniai pakurti, pas upelį žiedų prisiskinti.

Trys vaidilutės, berinkdamos, atsiskyrė nuo būrio toli miške. Savo galvas bekašydamos, pamatė pulką jaunų raitelių. Tie žemai galvas lenkdami, maloniai pašnekino mergaites. Paskui pavydino jas su savimi ir pakietino mylėti. Jaunų vaidilutėlių, mylėjusių tik dievų ir amžinąją ugnelę, širdys suvirpėjo. Jos jaunikaikiams nepasidėjo, bet ketino rytoj į tą pačią vietą ateiti ir su jais pasimatyti.

Nuo tos valandos vaidilutės pasidarė diena daug ilgesnė, dalužė daug sunkesnė.

Ryto metą, nors vaidilutės žaidė apie aukurą, tačiau trys iš jų, palikusios kitas, nusiskubino, kur buvo sutarta, kur širdužės taip traukė.

Senasis krivis, besimeldamas vakaro dievui, pamatė, kad trijų gražiausių, trijų skaisčiausių būrelyje nėra. Pajuto jo širdis dievų rūstybę, pajuto nelaimę, savo pyktį. Niekad nebūna toki juodi debesys, audrai ištikus, girių tankumynai nebūna toki tamsūs, kokios juodos buvo krivio mintys. Nė giružė niekad taip neužė, kaip al-savo įtužus krivio krūtinė. Nė perkūnas niekad taip smarkiai netrenkė, kaip sukeikė krivis negirdėtais keiksmo žodžiais.

Dar buvo meilės žodžiai neiškalbėti, kai su-ūžė, subangavo gūria. Staiga prasivėrė žemė ir trys vaidilutės nuėjo skradžiais, prasmego žemėn. Išsigandę raiteliai sukeikė savo dalužę ir nujojo, pamane, kad mergelių burtininkų būta.

* * *

Metai bėgo, kaip Nemune bangos. Daug daug tūkstančių kartų Nemunas buvo apsidengęs ledu ir vėl ižo, ir vėl plaukiojo, laisvai sūkuriuodamas, kol išnyko miškai, nežinia kur dingo krivio aukuras, o ir paties krivio niekas neatminė... Ir kalnelis prie Nemuno kranto, pelenuotas kalnelis, nuo lietuų sugniužė...

Vilniuje vyskupas sapnavo sapną. Per sapną nežinia kas vyskupą šaukė, maldavo. Vyskupui susopėjo gera širdis ir jis paklausė, ką turįs daryti, kad pagelbėtų.

— Kaskit po Gedimino pilim, ten rasit!..

Ko žmogus, miegodamas, neprisapnuoja? Ne-gi visa kuo tikėsi? Bet kai antrą ir trečią kartą taip pat susapnavo, siuntė vyskupas pasiuntinius

į clesorių prašydamos leisti kasti kalną. Ciesorius leido, tik prašė, kad praneštų jam, jei rastų užkastų turtų ar užburtų dvarų su kunigaikščiųiais.

Pakvėtė vyskupas smagių vyrų ir liepė kasti kalną po pilimi. Kasė per ištisą dieną, bet, nieko neįkasę, vakare visi nuėjo namo.

Rytą labai visi nustebė, kai rado viską po nakties užkasta. Vyskupas dar daugiau vyrų pakvietė. Ir šie ligi vakaro nieko neįkasė. Trečią dieną dar daugiau vyrų kasė nesilsėdami ir pri-kasė varinės duris. Visų širdys suplakė: manė, kad rado užkeiktą dvarą su aukso skrynjomis. Tuoj duris atidarė, bet pamatė tik tamsią olą, vedančią gilyn į kalną. Šoko keli vyrai į vidų. Kelis žingsnius pajė, aukso duris. Čia tik vienas drąsiausias atidarė ir pamatė skaisčią, saulės drabužiais apsitačiusią, mergaitę.

— Gelbėk mane!.. — sušuko, ištiesus į jauni-kaitį rankas.

Tasai, pagriebęs ją į glėbį, leidosi bėgti atgal. Nematytos baidyklės, spiegdamos, žviegdamos, ugnimi kvėpuodamos, šoko jį vytis. Jauni-kaitis, iš baimės neprinešęs jį nė iki pirmųjų du-rių, paleido iš rankų.

— Ką man padarei! Dar šimtą metų turėsiu kentėti, kol galės kas nors gyvenančių mane su-sapnuoti. O gal anos dvi vaidilutės, kur viena po Trakų, o antra po Kauno pilim, bus pirma už ma-ne išgelbėtos!

Jaunikaitis, atsigrįžęs, norėjo dar kartą imt-nešti mergelę, bet pamatė, kad durys pačios už-sitrenkė ir visa pilis pradėjo grimzti, užsiberda-na žemėmis. Ilgai visi su baimė žiūrėjo, kaip pa-čios krinta iškastos žemės, kol atitokės jaunikaik-tis, išpasakojo ką buvo viduje matęs. "Š-nis"

("Saltinis")

KAN, TUMO VAIZGANTO JUBILIEJAUS VIESAS MINEJIMAS

KAUNAS. — Rugsėjo 20 d. baltosios gulbės salėje įvyko viešas kan. Tumo-Vaižganto 60 m. amžiaus ir 40 metų visuomeninio darbo jubiliėjus minėjimas.

Prisirinko pilna salė žmonių, bu-vo matyti daug mūsų moks-lo ir visuomenės darbininkų, organizacijų atstovai, gausūs moksleivių ir studentų būrys. Iškilmingai susirinkimą pradejo p. Blynas. Po to, prof. Bagdonas vaizdžiai nušvietė "Tėvynės Sargų" gadyne ir jo redaktorius — solenizant-tos darbus. Prof. Biržiška kalbėjo apie Vaižgantą, kaip redaktorių, publicistą, kūrė-ją ir literatūros istoriką. Prof. kun. Kemėšis charak-terizavo jį, kaip dvasininką. Mūsų visuomenė, kuri ir taip gerai pažįsta solenizan-tą ir jo nuopelnus, išgirdo čia namaža naujų dalykų, iš-girdo tatau iš tų žmonių lū-pų, kurie yra kitokių pažiūrų ir taktikos.

Po to ėjo gausingi sveiki-nimai. Kariuomenės vardu sveikino Mjr. Laurynaitis, perskaitydamas Krašto Ap-saugos Ministerio prof. Vol-demaro raštą. Toliau žo-džiu ir adresais sveikino: Kauno miesto valdyba, Sa-vanorių s-ga, Invalidų s-ga, universiteto studentų atsto-vybė, "Filialo Lithuanic" ir "Neo-Lithuania" korporaci-jos, tautiško jaunimo ir moksleivių tautininkų "Jau-nosios Lietuvos" s-gos (sa-vo Garbės narij), "Ateitininkų" federacija, Studentų "Varpo" dr-ja, "Pavasario" centras ir Kauno pilies kuopa, Lietuvos Katalikų s-ga, "Atgimimo" dr-ja, Prisikėlimo bažnyčios komi-tetas, "Žiburio" dr-ja, "Ryto" redaktorius p. J. Kelio-tis, "Dainos" dr-ja, "Auš-ros" berniukų gimnazija ir "Dirvos" b-vė. Gauta daug sveikinimų telegramomis ir raštais, kurių visų nebuvo galimybės perskaityti. Viso solenizantas gavo per 300 sveikinimų.

Po sveikinimų prakalbėjo pats solenizantas. Savo gra-žioje kalboje pabrėžė, kad malonu esą matyti, kai atsi-randa gyvenime tokių mo-mentų, kuomet seni jauni, neskiriant nuomonių ir pa-kraipų įvairumų, randa bend-rą kalbą, gali nuoširdžiai paspausti viens kitam ranką. Tatau rodo, kad yra idėjų,

kurių visiems brangios, ku-rios mus visus gali jungti.

Susirinkusieji iškėlė jubi-liatui daug ovacijų.

Vėliau 21 v. Metropolio salėje buvo vakarienė, i ku-rią jubilato pagerbti susi-rinko gražūs rinktinii mūsų inteligentų būrys.

Mūsų jubiliejų laikotarpį, kaip teisingai per vakariene pastebėjo p. Martynas Yčas, Tumo-Vaižganto jubiliejus savo reikšme ryškiai iš kitų išsiskiria, kitus pralenkda-mas, kaip ryškiai savo nuo-pelnais ir darbais mūsų tau-tai išsiskiria ir pats žilagal-vis jubiliejaus kan. Tumas-Vaižgantas.

RAŠYTOJO PRAŠYMAS

Žinomas ir "Darbininko" skaitytojas — Arėjus (Leonas) Vitkauskas, Lietuvoje, noriu išleisti kny-gelę iš savo raštų, surinktų iš įvai-rių laikraščių, ir prašau man pa-dėti, nes neturiu pinigų. Turiu, pir-miausiai paruošęs spausdinti rinki-nijai mano eileraščių, apysakėlių ir kito ko, spausdintų Lietuvos vaikų laikraščiuose. Vaikams knygelėlių trūkstą, mokslo metuose nuo ru-dens noriu jiems jų išleisti. Toliau, turin paruošęs spausdinti rimtų ir įdomių apysakėlių, kurių buvo spausdinta ir "Darbininke". At-skirose knygelėse noriu išleisti.

Prašau padėti man knygeles iš-leisti, ir kas nori padėti — prašau pranešti man sąlygas, trumpu ad-resu: Rašytojui Arėjui (Leoni) Vitkauskui, Kaunas, Lithuania. (S. 30)

PAIEŠKOM CHORVEDŽIO

kuris galėtų vesti chorą ir vadovauti abiem dainų veiklėms tarpie lietuvių jaunimo, duodam geras sąlygas. Atsi-saukite greitai: AMERICAN LITH-CANIAN CLUB, Liberty St., Ameri-dam, N. Y. (S. 22)

IS IR I
LIETUVĄ
PER HAMBURGĄ
Ant mūsų populiarių laivų
Nepalyginamas svarumas ir
patarnavimas visose klesose
Savaitiniai išplaukimai

\$203

Is New York į Kauną ir
atgal (pridėjus \$5. S. V.
įėjų takų) 3-čia klasė.

Pingus persiunčiam greitai ir
ženomis ratomis.
Del sugrįžimo leidimų ir kitų
informacijų klauskit pas vietos
agentus arba pas

Hamburg-American Line
209 Tremont St., Boston, Mass.

KĄ TIK IŠEJO IŠ SPAUDOS NAUJA KNYGA

VARDU

XXIX-TAS TARPTAUTINIS EUGCHARISTINIS KONGRESAS

Parašė KUN. PROF. PR. BUČIS, M. I. C.

Labai įdomi knyga. Aprašymas žymiausių nuotikių Kūnigo Prof. P. Bučio, M. I. C. kelionės į Australiją. Kaina minkš-tais viršeliais \$1.50. Kietais viršeliais \$1.00. Užsakymus siųs-kite sekančiu adresu:

"DARBININKO" ADMINISTRACIJA
366 West Broadway, South Boston, Mass.

Sveikata-Brangus Turtas

REUMATIZMAS

Žmonėse reumatizmas, ar reumatas, yra laikomas, kaip viena visai atskira liga. Ja yra vadinamas sąnarių, raumenų arba nervų skaudėjimas, jei tas skaudėjimas atsiranda arba pasididina prieš oro atmainas. Kai kurie tokie ligoniniai oro atmainas puojaučia geriau, kaip barometras, tiksliai jie negali pasakyti, kokios bus tos oro atmainos. Reumatizmui sergantieji karščio paprastai neturi.

Medicinos mokslas žmonių vadinamam reumatizme išskiria daug visokių atskirų ligų, nes skaudėjimai prieš oro atmainas gali būti ne tik nuo tikrojo reumatizmo, bet ir nuo daugelio kitų ligų, kaip tai: kraujo užkrėtimo, sifilio, triperio, podagros, gripo ir kitų. Gydytojai randa ligoniams reumatizmą daug rečiau, kaip patys ligoniniai arba šiaip žmonės randa.

Žiūrint pagal tą, kur reumatizmas išimeta, skiriamas yra sąnarių reumatizmas, raumenų reumatizmas ir nervų reumatizmas.

Reumatizmas atsiranda dėlto, kad žmogaus kūne susirenka nuodų, kurie dėliai tam tikrų progų pradeda labiau veikti tą ar kitą žmogaus kūno dalį. Nuodai žmogaus kūne susirenka po ligų, kada ligų bakterijos apdamos užvietija žmogaus kraują. Bet nepalyginu daugiau nuodų susirenka žmogaus kūne nuo netikusio valgio, netikusio jo virškinimo arba nesuvirškinimo.

BRANGŲS TAUTIEČIAI

Kas ugdytų Jumsje Broliai-Užjūriečiai, kurie ir prisirišę prie gimtos šalies Lietuvos? Kas nuolat patvirtintų patriotizmą ir kurstytų tautišką idealizmą ugnį? — Tai dar prieš Didįjį Karą plačiai žinomas ir visų mylimas, didelis sveikatos, gražios savatrušės „Sveikata“ laikraštis. Jis nori tamsinti katalikiškąjį visuomenę. „Sveikata“ eina Marijampolėje (Lietuva) kas savaitę 20 didelių puslapių, ir kaskuomet Lietuvos tikslus, o Amerikoje 2 dolerių. „Sveikata“ nori tapti dvasinių tautų jungties visos Lietuvos sunus su tuo tautiečiais Amerikoje. Jei dar nesitapsitės su „Sveikata“, parašyk laisvą šio adresu: „Sveikata“ Marijampolė, Lithuania. — Jis vieną n-ri susipažinimui nemomai, o susipažinimas daugiau su juo ekonomet nesiskirsi.

Su pagarba, „Sveikata“ Administracija

GIMINĖS IR PAŽISTAMI

Jūsų giminės ir pažistami Lietuvoj, beabejo, nori žinoti, ką veikia Amerikoje katalikės moterys. Atsiųskite 2 dol. ir 50c. „MOTERŲ DIRVAI“ o ji per išstisus metus kelias Lietuvos ir visą papasakos.

„MOTERŲ DIRVA“ yra vienatinis Amerikos lietuvių katalikų moterų žurnalas, leidžiamas Moterų Sąjungos. Joje šale straipsnių aktualiais moterų klausimais, šale žinių iš viso pasaulio moterų gyvenimo, nuolatosis eina šie skyriai: 1) Vaikų auklėjimas, 2) Sveikata, 3) Namų ūkis, 4) Mandagumas, 5) Literatūros skyrius ir kiti.

„MOTERŲ DIRVA“ yra papuošta gražiais viršeliais ir vinjetėmis. Jos formatas (didis) yra toks, kad po metų galima pasidaryti daili knygą. Nelaukite ilgai. Siųskite pinigų suuojau ir „MOTERŲ DIRVA“ pradės eiti Lietuvoj.

Užsakymus siųskite šiuo adresu: „MOTERŲ DIRVA“ 2322 W. 24 Street, Chicago, Ill.

DARBININKAIS

rinkamas kailines arba vilnonės rankoves ir tt. Naktį reik rūpintis, kad kailiai antklodė, kad miegoti nebūtų nei mažiausios skylutės. Niekui būdu negalima gulėti nusiklojus iki juostos arba rankas iš po paklodės iškišti. Žodžiu sakant, reikia rūpintis, kad kailinės negautų jokių staigesių atvėsimų. Del to kartais tenka po porą dienų iš trobos neišeiti, arba net iš taisyti lovoj gulėti, kad kailinės turėtų nuolatinę vienodą ir lygią oro temperatūrą. Ilgai gulėti negalima, nes, kaip buvo sakytas aukščiau, judesių trūkumas veda prie reumatizmo.

Reumatizmo gydyme labiausiai padeda šiluma. Reumatizmui sergantieji geriausiai jaučiasi vasaros karščių metu. Reumatikų kambariuose turi būti visada šilta, o skaudančias kūno dalis reik ypatingai šildyti: dėti prie jų karštų pelelių, karšto smėlio butelius, kompresus su karštu vandeniui, karštus šūintus sėmenis arba avižas, guldyti ligojį į karštas vonias (tynias), geriausiai su druska (5-10 svary druskos) ir pilną vonią visam žmogui).

Karštos vonios daryti labai daug laiko užima, galima išsieti, su daug mažesniu vandens kiekiu. Reik paguldyti ligojį į tuščią vonią ir pilti pamažu iš asocio ant skaudamos kūno vietos ar sąnario karštą vandenį, tokio karštumo, kaip gali iškentėti. Pilti reik iš aukščiau, iš metro ar daugiau aukštump. Jei skauda ranką žemiau alkūnės arba koją žemiau kelio, tai galima pilti stačiai ant atkištos rankos ar kojos. Suprantama, kad kambarys turi būti šiltas ir jame neturi būti nei mažiausio traukimo. Tokius pylimus reikia pakartoti du-tris kartus per dieną.

Štai beveik ir visos priemonės, kurias galima atlikti namie. Sąnarių reumatizmas labiau pasiduoda naminiui gydymui, raumenų ir nervų reumatizmas mažiau pasiduoda. Pastaruoju susirgus dažnai tenka kreiptis ne tik į gydytoją, bet ir ligoninėj pagulėti. Labiau pasiturtintieji važiuoja gydytis tam tikrus kurortus, kur gydoma mineralinėmis ir purvų vonėmis.

Reumatizmo gydymas yra gana nelengvas, nes reumatizmas palengva teisingydo ir mėgsta pasikartoti. Del to labai svarbu yra pasisaugoti, kad juo nesusergtum. („Ūkininko Patarėjai“)

Dr. J. Žemgulyš

JOS. G. ZUROMSKIS

Vienintelis Lietuvis laisvąsias elektrinis. Turis 8 metus patirtimo. Taisome ir įvedame motorus ir vandenio pompas. Taipgi taisome ir parduodame radios.

STOCK ROOM
10 Ellesworth St., Worcester
Tel. Park 5452. Tel. Cedar 7836

JUOZAS A. SOOTKOOS

Vienintelis Registruotas LIETUVIS APTIEKORIUS
Išplėdau gydytojo receptus ir už laikau visą elę gydysiu.
VERNON DRUG COMPANY
380 Millbury Street
Worcester, Mass.

KAS GIRDETI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

PHILADELPHIA, PA.

29 d. rugsėjo įvyko iškilmingas pagarbos vakaras „paminėjimui“ vardo dienos kun. Mykolo Daumanto, šv. Kazimiero parapijos vietoj gerbiamo ir mylimo vikaro. Labai malonu pasidalyti su visuomene šio vakaro gražiausią iškilmingą. Pirmutinis įspūdis buvo matant didžiausią minią žmonių, net ir iš kitų parapijų atsilankiusių. Sveikata buvo kupina pilna, tai vis nuopelnai kun. M. Daumanto. Jo populiarumas ir simpatijų prie žmonių tegalėjo sutraukti tokią minią. Salė ir garbės sostas puošniausiai išpuosta gėlėmis.

Įėjus į salę kun. M. Daumantui lydimas kleb. kan. J. J. Kaulakis, kun. A. Bakūno ir kę tik iš Lietuvos atvykusio sveiko kun. Slavėno publika atsistojo trukšmingai sutiko, ir choras vadovaujant p. J. Hodelini sudainavo keletą dainų. Po dainų tuojau pasveikino Aldona Purviniūtė nuo šv. Kazimiero mergaičių klubo ištekdama didžiausią pintinę gėlių. Vakara atidaro kleb. kun. J. J. Kaulakis, kuris kartu su žmonėmis ir sujudintais sveikina solemnizantą. Taktinai įrodė jo nuveiktus darbus per du metus laiko šv. Kazimiero parapijoje, ypatingai šią vasarą klebonui išvykusiam Lietuvon atostogų. Kun. M. Daumantui, apart klebono pareigas eiti, buvo uždešta sunki našta rūpintis parapijos naujai nupirktu daržų piknikams rengti, kuris pavadintas Gedimino kalnu. Daug ten jo trūso padėta, savo silpnos sveikatos nesigailėjo, dirbo kartu su parapijonais kol viską tinkamai sutvarkė ir jo pastangomis per pirmą pikniką pelnė liko art \$1,000, kurį išteikė kleb. kun. J. J. Kaulakui parvažiaves iš Lietuvos. Kleb. kun. J. J. Kaulakis baigdamas kalbą pareiškė, kad kun. M. Daumanto vardas bus giliausia atmintis šv. Kaz. parapijos istorijoj už jo didelį pasidarbavimą. Išteikė dovaną nuo savęs ir perstatė vakaro vedėju visų gerbiama ir mylima įžymy veikėja p. Jurgį Pranckūną, kuris labai gražiai ir linksmai vedė vakarą. Programos buvo įvairios ir gražios.

Gražiausiąją dalį programos atliko šv. Kazimiero mokyklos vaikai, Seserų Kazimieriečių vedami. Šv. Kazimiero mokyklos vardu pasveikino Pranciška Mažeikaitė ištekdama didelę pintinę gėlių. Toliaus seka programos: Linkėjimai — Mūsų Mažytės pirmo skyriaus mergaitės išplodo. P-lė O. Rimdeikaitė sveikina antramiečių High School narių ir išteikė dovaną. Peteliškių šokis — mergaitės 6-to ir 5-to skyriais. P-lė A. Barčiūtė sveikino nuo Sodaliųjų draugijos ir išteikė dovaną. Indijonų šokis — berniukai 4-to ir 5-to skyriais. Kun. A. Bakūnas sveikina parapijos vardu. Gėlių šokis — mergaitės 6-to ir 7-to skyriais. P-lė S. Mažeikaitė sveikina Akademijos Remėjų vardu. Minėtoji panelė išteikė stambią dovaną vertę šimto su kaupu dolerių nuo palankių parapijonų. Solo dainavo p. L. Juozaitienė, „Berneli, nesvajok“ ir „Plaukia sau laivelis“. Solo dainavo p. V. Sutkienė, „Nakties avajonės“ ir „Kur bakažė samanota“. Abidvi labai gražiai palinksmo publika. P. M. Šipailienė sveikino Tretininkų vardu ir išteikė dovaną aukš. P. L. Juozaitienė sveikino nuo šv. Cecilijos Draugijos ir išteikė dovaną. P. O. Jurgaitienė sveikino nuo Gyvojo Rožančiaus Draugijos. P. K. Zokas sveikino vardu šv. Vincėno Labdarybės Draugijos. Moterų Sąjungos 10-to kuopos vardu sveikino p. Seilienė.

LOWELL, MASS.

Spalių 6 d., bažnytinėje svetainėje įvyko vakarienė pagerbimui klebono kun. F. Strakauskio. Vakarienę surengė šv. Juozapo parapijos choras. Vyriausia šeimininkė buvo p-lė Juozapina Norinkaitė. Toastmeisteriu buvo varg. J. Aučiūš. Programos susidėjo iš dainų ir kalbų. Dainavo mūsų parapijos ir Nashua parapijos chorai. Jeigu būtų turėję nors vieną repeticiją būtų visai gerai išėję. Dirigavo p. Aučiūš; akompanavo p-lė B. Pečiokaitė. Mažysis vaikų choras, p. Aučiūš vadovaujant dainavo keletą dainelių. Išėjo gerai. Tik visi stebėjosi dėlto chore buvo 30 mergaičių, o tik du berniukai. Gražias prakalbėles pasakė kun. Stella Maris

Atminkime Vilnių!

Senai mes kovojame dėl Vilniaus atvadavimo, turime kelias organizacijas, kurios rūpinasi tuo klausimu tik ligi šiol neturėjome tokio laikraščio kuriam rūpėtų vien Vilniaus reikalai, bet jau sulaukėme

„MŪSŲ VILNIAUS“, kuris rašo tik apie Vilnių, apie Vilniui Vaduoti Sąjungą ir apie kitas Vilniumi labiau susirūpinusias organizacijas.

„MŪSŲ VILNIUS“ trumpai ir aiškiai patiekia visas žinias iš Vilniaus lietuvių gyvenimo, aprašo jų vargus, kovas ir laimėjimus.

„MŪSŲ VILNIUS“ daugybe iliustracijų parodo, kaip gyvena lenkų okupuoti lietuviai ir kitos tautos.

„MŪSŲ VILNIUS“ yra nepartinis laikraštis ir nerašo jokiais politiniais klausimais išskyrus Vilniaus klausimą.

„MŪSŲ VILNIUS“ visiems sluoksniams artimas laikraštis, kaip visiems artima ir brangi mūsų pavergta sostinė.

„MŪSŲ VILNIUS“ skaito visi: ūkininkai, darbininkai, mokytojai, biznieriiai, valdininkai, studentai, moksleiviai ir visi kiti.

„MŪSŲ VILNIUS“ redaguoja ir jame bendradarbiauja daugiausia lenkų ištremti vilniečiai, kurie gerai pažįsta Vilniaus kraštą ir jo reikalus.

„MŪSŲ VILNIUS“ išeina kartą į mėnesį gražiomis kuygelėmis, puikiai ir gausiai iliustruotas.

„MŪSŲ VILNIUS“ metams kainuoja tik 1 doleris, už vieną dolerį turėsite gale metų puikiai iliustruotą didelę knygą „MŪSŲ VILNIUS“.

Už vieną dolerį gausite dar ir daug priedų knygelėmis Vilniaus klausimu.

„MŪSŲ VILNIAUS“ adresas: Kaunas, Laisvės Al. 61 Lithuania.

Štukorių Paslaptys

Dažnai mes girdime kitus pasakojant ir kai kam tenka matyti, kaip įvairūs štukoriai, pasivadinę save burtininkais, eina per žmones rodydami įvairias štuksas. Jų štuksas kartais esti labai įdomios ir nuostabios. Kartais atrodo, kad jos be kokių dvasių išsišikimo yra negalimos padaryti. Bet ištikrųjų jos yra padaromos arba mikliu rankų ir pirštų judėsiu, arba nevisiems žinomų gamtos apsirėškimų ir ypatybių panaudojimu. Kitos yra tik paprastas akių apmonijimas, įkalbant ir valios pajėgai priverčiant kitai patikti matyti. Papasakosiu keletą tokių girdėtų ir matytų štukų ir nurodysiu jų paslaptis.

Ant sienos, pasirodė "velnias"

Tai atsitiko naktį, nes velniai dieną nesisirodą.

Viena moteriškė, kaip ir visumet savo pirkelėje ramiai atsisėdusi ant lovos kalbėjo poteriui. Jai bekalbant nusileido saulė ir pradėjo temti. Bet kartu su tamsa priešais ją ant sienos palengva atsirado panaši ir velnią šviesą baidyklę, su ilgais, stačiais ir smailiais ragais, stora barzda ir atsikišusiais grobais. Juo tamsyn, juo velnias darėsi aiškesnis ir baisesnis, bet vis ant vietos stovėjo: nei artyn, nei tolyn nesitrukdė. Moteriškė išsigandusi žegnojo jį, bet ir žegnojimas nieko negelbėjo: velnias nę nejudėjo. Tada moteriškė užsėdė šviesą ir — staiga velnias pražuvo. Užgesinus šviesą, baidyklė vėl buvo, koki būvusi. Moteriškė, nusprendusi, kad velnias bijas šviesos, per visą naktį žibinusi žvakę. Dieną irgi nieko nebuvo matyti.

Šitą baidyklę yra padaręs nakvojęs tuose namuose vienas štukorius. Prieš išvažiudamas sumanė moteriškę pagazdinti ir padarė šitą baidyklę.

Tam tikslui jis paėmė fosforą smolę ir moteriškei nematant, lyg su kreida, nupaisė ant sienos kokį tik jis mokėjo nupaisyti velnią. Fosforo dalelės, panašiai kaip ir kreidos, bebraukiant į sieną paliko pėdsakus. Tik-tai dieną jų nesimatė. Fosforas turi tą ypatybę, kad jungdamasis su deguonių pats užsidega ir duoda šviesą. Dienos metu, prie žvakės arba lempos šviesos, fosforinės šviesos visai nematyti. Tamsoje toji šviesa matosi ir juo tamsiau, juo geriau. Kiekvienas ant sienos su fosforu pabrauktas brūkšnelis tamsoje žibė ži-

bėjo. Koks paveikslas buvo nupaisytas, tokia ir šviesa švietė ant sienos.

Aišku, kad toks "velnias" jokio žegnojimo nebijo. Tik sudegus visam fosforui jis išnyko. Tada nė hakti jo nebesimatė.

Kaip korta atsirado žiūrėjo barzdoj

Vienas štukorius prieš daugybę žiūrėtojų, tarp kurių vienas buvo su ilga barzda, padarė štai kokią štuką. Paėmė paprastą kortų kaladę ir, ištraukęs iš jos vieną kortą, visiems žiūrėtojams ją parodė. Tai buvo vynu (pikų) mergelė. Štukorius visiems matant uždėjo vynu mergelę ant viršaus kaladės ir pasikvietė pas save tą barzdotą vyrą.

— Dabar aš tamstą prašau visą kortų kaladą abiem rankom kietai suspausti, štai šitaip — taip sakydamas štukorius uždėjo abi rankas ant kaladės ir spustelėjo, o paskui, atitraukęs rankas, ir pats pasitraukė į šalį.

Vyras, kaip jam liepė, taip darė.

— Labai gerai, tamsta laikai rankas kaip reikia. Tačiau tamsta be reikalo vargsi: vynu mergelė jau yra dingusi. Prašau nuimti rankas — sakė štukorius.

Tikrai, vynu mergelės ne tik paviršiuje, bet ir visoje kortų kaladėje nebebuvo.

— Štai kur ji yra! — sušuko štukorius, kišdamas savo ranką į ilgą vyro barzdą ir ištraukdamas iš ten dingusią kortą. Žiūrėtojai, o ypač barzdočius, truko juokais ir stebėjosi nepaprasta štuka. Jie ir nepastebėjo, kad štukorius juos apgavo.

Jis savo dešinės rankos delną buvo ištepęs atskiestu gumirabiku. Rodant, kaip reikia suspausti kortos, vynu mergelė prilipo jam prie delno ir jis atsitraukė. Štukoriui tereikėjo iškisti ranką ir vyro barzdą ir parodyti kortą.

Dabar papasakosiu, kaip vienas štukorius

pirštu perdūrė kepurę ir nebuvo skylės.

Jis paprašė publikos duoti jam kepurę. Vienas žmogus jam davė, tačiau dėl atsargumo seną. Štukorius paėmė kepurę abiem rankom: viena iš vidaus kita iš oro pusės ir šiek tiek paspaudė. Paskui atėmė nuo kepurės vieną ranką ir — antroje kepurės pusėje buvo matyti išlindęs kitos rankos vienas pirštas. Štukorius tartum žaisdamas, jį krutino.

— Bet dabar, kepurė, užmauk! — tarė jis, čiupdamas kepurę antrą kartą ir išmesdamas ją aukštyn. Vienas iš žiūrėtojų kepurę pagavo

Prof. A. Židaniūnas
MUZIKOS MOKYKL
SMUIKA-PIANAS
Lekcijos duodamos privačiai kaip moksleiviams taip ir suaugusiems suilgę programos Muzikos Konservatorijai. Pamokos mokymosi lietuvių kalboje.
149 Boston Street, Dorchester
Tel. So. Boston 1349-W.

L. M. KONSERVATORIJA
ATIDARYTA
Laikas visiems pamokyt muzikos meno.
319 E Street, So. Boston, Mass.

ore. Apžiūrėjus nerasta jo šitą štuką, nors visą kepurę išsišikino, iškišta pro kepurės dugną.

Visa paslaptis buvo ta, kad matytas pirštas buvo netikras. Štukorius jį buvo padirbęs iš vaško ir tam tikrais dažais nudažęs. Jis pasmeigė per kepurę adatą ir prismeigė prie jos vaškinį pirštą, kuris buvo vieno kaulelio ilgumo. Suėmęs adatos galą vaško pirštą galėjo krutinti, kaip norėdamas. O žiūrėtojams atrodė, kad čia išties yra tikras pirštas.

Burtų veidrodis.

Vienas štukorius turėjo didelį veidrodį, kuris sakė, kad tai esąs burtų veidrodys ir galis duoti žmonėms įvairių patarimų. Kartą jis atėjęs pas vieną šeimininkę liepė jai leisti kvapą į vieną veidrodžio kampa. Ten esanti apsigyvenusi dvasia, kuri nuo kvapo kiek sušilus, duodanti įvairius patarimus.

Ilgai nelaukdamas šeimininkė priartino veidrodį prie lūpų ir pradėjo leisti kvapą į visai švarų veidrodžio paviršių. Veidrodyje tuojau pasirodė žodžiai: "Nebūk amžinai susiraukusi!" Žodžiai nors buvo migloti, bet lengvai išskaitomi.

Šeimininkės dukteriai veidrodys davė patarimą: "Panele, būk linksmesnė!"

Kada šeimininkas paprašė, kad ir jam veidrodys duotų patarimų, tai burtininkas paprašė leisti jam truputį veidrodį apiburti. Visiems liepė prasišalinti, o jis pasiėmė iš kišenės gabaliuką kreidos ir užrašė: "Pone šeimininke, pavaišink burtininką!" Atlikęs šį darbą, visą veidrodį nosine nušluostė ir tarė:

— Atliktai!

Šeimininkui, su kvapu "pašildžius" veidrodį, gavo si patarimas: "Pone šeimininke, pavaišink burtininką!"

Kadangi šeimininkas jo nepavaišino, tai ir veidrodys nebedavė patarimų. Mai štukorius neberasė su kreida ant veidrodžio.

Pirtyje prisaldė ledą žvakę

Tą štuką labai lengva padaryti. Paėmus nuo stogo ledą žvakę, reikia jos drūgtai gražiai nulyginti ir, pabarsčius ant grindų valgomosios druskos, pastatyti ant jos ledą žvakę. Žvakė bežiūrint prišąla nors aplinkui ir šiltas oras. Žinoma per ilgą laiką ir pati žvakė sutirpsta.

Kiaušinis butelyje.

Vienas štukorius įvarė į siaurą kaklų butelį kiaušinių ir jis ten buvo su kevalu. Tą štuką jis taip padarė.

Paėmė kietai virtą vištos kiaušinių ir nulupė kevalą. Paskui įpylė į stiklinę gerą vynu esenčijos ir įmerkė į ją kiaušinių. Kai jis išmirkė, jį gerai išminkštino tarp delnų. Tada reikia tik įmesti į butelį spirite sumirkytą ir uždegtą vatą ir tuojau iškisti

butelį į butelio kaklą. Prišąlęs kiaušinis spirite vata degdama bonkoje išlipo ir išvarė orą. Iš viršaus butelio kiaušini oras spaudžia ir įvaro į tuščią be oro butelį. Kiaušiniui iškritus, oras vėl įeina į butelį. Į butelį galima įpilti vandens ir taip išminkyti kiaušinis po trijų valandų apsitraukia kietu kevalu.

Be ugnies dūmai.

— Aš galėčiau — kalbėjo vienas štukorius — visą kambarį prileisti dūmų be ugnies, bet nenoriu jūsų gąsdinti. Todėl aš prileisiu dūmų štai šitą visai tuščią didelę stiklinę.

Jis apvertė stiklinę dugną į viršų: ji buvo tuščia.

— Bet dabar žiūrėkit — jis sušuko, voždamas stiklinę bonką ant lėkštės.

Stiklinėje tuojau pradėjo keltis balti, tiršti dūmai. Iš kur jie atsirado.

Štukorius stiklinės vidų buvo sušlapinęs siera rūkštini, o lėkštę — našatiro (smirdančiu) spiritu. Čia įvyko dviejų skystimų chemiškas susijungimas, nuo kurio iškilo garas, labai panašus į dūmus.

Daug dar galima būtų nurodyti įvairių štukų ir vadinamųjų burtų. Visose jose yra arba apgaudinėjimas, arba gamtos ypatybių panaudojimas.

"M. L."

LAISKAI REDAKCIJAI

"Darbininko" Redakcija, So. Boston, Mass.
Gerbiamieji:
Malonėkite patalpinti Tamstų redaguojamame laikraštyje, mano draugo Jėzuito Jono Paukščio vardu, padėkos žodį tiems geriems žmonėms, kurie yra ištiesę pagalbos ranką trims Lietuvos klerikams ir jų vargstantiems tėveliams.
Telaimina Jus Gerasis mūsų Viešpaties, dėl to, kad parodėte savo gerą širdį! Dievas Jums gausiai atlygins.
Nuosirdžiai tariu, aciu! sekančioms dienoms aukotojams-joms: A. Majauskaitė, M. Kilmonitė, O. Aukštikalnienė, A. Kazlauskienė, J. ir E. Shawlis, P. Siaurienė, V. Šaparnienė, J. Gudaitė, M. Jankevičienė, V. Grudinskai, A. Rusienė, O. Lingevičienė, A. Kiburienė, V. Savieki, K. Varulienė, J. Kasperavičienė, J. Šultienė, S. Motiejūnienė, S. Kavoliū, B. Kuzmauskienė, R. Naujakiene, ir taip pat visoms Maldas Apaštalystės nariams-ėms.
Reikia ir širdingai padėkoti Gerbiamajam Tėveliui Pr. Strakauskui už paramą ir aukas.
Iš viso surinkta \$110.00.
Su gilia pagarba,
Kler. Pranas Aukštikalnis S. J.
Gerbiamajam "Darbininko" Redakcijai.
Širdingai "aciū" sakau Gerbiamajam Tėveliui už patalpinti "Darbininko" mano atsisveikimo į Ameriką dūmų paimimo senelių ir našalių prieglaudų Marijampolės ir esančių, o dabar meldžiu patalpinti šią padėką ir aukotojų sąrašą.
Su aukšta pagarba,
Kun. P. Moškauskas
MARIJAMPOLĖS PADEKA AMERIKIEČIAMS
Jūs turite tai yra nekelti vėles, o savo mylimos tėvynės, juo labiau jos padėjimą, dėkoti apie ją svajoja, nepasirūšta jos reikali ir jautriai atsiliepią į kiekvieną išvynės dejavimą ir atsisveikimą.

VIETINĖS ŽINIOS

ĮSPUDINGA MALDININKŲ KELIONA
So. Bostono vyrai nepaprastai gražiai pasirodė apvaikšiodami Katalikų Bažnyčios šventąjį Metą. Kad geriau prisirungus prie jubiliejaus atlaidų vyrai lankėsi savo rekolekcijas nuo pat pirmo vakaro, spalio 9 d., dar geriau net ir už moteris kurios savaitę pirmiau traukė į bažnyčią ant rekolekcijų šimtais ir jas šventai atlinkėjo.

Išpažinių dienoms atėjus vyrai kaip vienas atliko išpažintį ir priėmė švent. Sakramentą šeštadienį ir sekmadienį. Visi vyrai buvo persiemę dangišką linksmybę.

Gražu tai buvo kada apie septynis šimtus vedusių vyrų žaliukų giedojų gražias giesmes ir atlanke savo bažnyčią keliavo procesijoje į šv. Rožanevos bažnyčią. Čia maldininkų minios liuliavo paskui kryžiaus idant apturėjus to kryžiaus nuopelnus šv. Meto atlaidus. Stebėjosi svetimtaučiai! Klausinėja: argi tiek daug yra lietuvių vyrų Rymo katalikų? Ir maldininkų eilės neužsibaigimas jiems pasakojo kad dar daugiau ir daugiau tų gerų vyrų katalikų So. Bostoniečių yra. Pavyzdys jaunimui!

Rep.

VILNIAUS PRAKALBOS
Vilniaus užgrobo dienos pamirėjimo prakalbos buvo rimtos ir pamokinančios. Visi kalbėtojai darodinėjo kad kiekvienas narys mūsų tautos turi lavintis darbūme, dūrome ir mokslouse kad greičiau mūsų tauta užsielpintų greičiau atgauti mūsų Vilnių. Tos prakalbos nevienam sustiprino gerą dvasią: patriotizmą ir artimo meilę.

Mirė ANTANAS ŪELKONIS
Po operacijai besveikstas mirė staiga miesto ligoninėje Antanas Ūelkonis 43 metų. Jis paliko moterį ir sūnus: Antaną ir Petrą, kurie gyvena 7, Morse St., Dorchester, Mass. Laidotuvės įvyko iš šv. Petro bažnyčios su misijomis spalio 15, 9 val.

MERGINŲ REKOLEKCIJOS
Spalio 16 d. 7:30 val. vakare prasideda jubiliejinės rekolekcijos mūsų parapijos merginoms. Tas pats iškalbusis tėvas Valaitis diriguos ir šios savaitės rekolekcijas. Jaunuomenė tepasinaudoja šia auksine proga.

Parapijietis

SUSIRINKIMAS
Trečiadienio vakare šaukiamas svarbus parapijiečių vyrų ir moterų susirinkimas parapijos vakariinės reikale. Salės klausimas, ti kietų kaina, svetimų mūsų vardu kolektavimas ir kiti klausimai bus rikiami. Malonėkite gausiai atsilankyti — ypač šeimyninkai.

Parapijietis

VAIKŲ PAMALDOS
Ketvirtadienį, 4:15 įvyks parapijos vaikų mergaičių pamaldos. Pamokslą sakys kun. Valaitis. Vaikeliai!

G. L.

UŽKVIETĖ
Lietuvos Dukterų Draugija jau užkvietė kun. Valaitį dalyvauti jų vakaro programoje Kristaus Karaliaus Dienoj.

Nugirdęs

APVOGĖ LIETUVIŲ NAMUS
Pereitą savaitę vagiliukai iškretė p. Marcinkevičiaus namą po num. 24 Telegraph St. ir pavogė laikrodėlį ir žiedą.

Taipgi gal būt tie patys vagiliukai iškretė ir p. Balučio namą po num. 36 Mercer St. ir pavogė visokių daiktelių.

Vagiliai įsilaužė į namus vakare visiems trumpam laikui išėjus iš namų.

Nelaikykite namuose pinigų ir brangių auksų, nes tik to So. Bostono vagiliukai ir ieško. Kitokių daiktų jie neima, nes ne taip lengva išnešti ir paslėpti.

Mirė Andrius Diksa Miesto ligoninėj spalio 10 d. Jis sirgo 4 metus pas brolių Kazimierą, 123 P St. Senas Bostonietis ir parapijonas. Yra įtaises bažnyčioj langą. Lietuvoj paeina iš Daugų parapijos. Gimė lapkr. 23 d. 1876 m. Buvo iškilmingai bažnytiškai palaidotas spalio 14 d. 9 val. rytą.

Rap.

LAISKAI REDAKCIJAI

Stai "Žiburio" Draugijos Marijampolės skyrius per kun. Meškauskio atspausdintą "Darbininko" atsisveikimą į Amerikos pažįstamą, iki 1929 m. spalio 1 dienos gavo nuo jų ir nuo kitų asmenų senelių ir našalių prieglaudoms šias aukas:

1928 m. XII. Iš Westfieldo ir Bostono 50 litų; per kun. Vaitkevičių 350 litų.

1929. I. Per kun. Matulaitį iš Londono 44 lt. 50 c.; nuo A. Sklenio, S. Vidugirio, Simonavičiūtės, G. Lekaitės ir A. Alekevičių iš Athol, Mass. 260 litų; S. Andriulienės iš Athol, Mass. surinko 525 lt.

1929. II. Šv. Pranciškus Draugija iš Athol, Mass. 200 lt.

1929. IV. Muckaitė iš New Yorko 100 lt.

1929. V. T. Šmukšytis iš St. Clair, Pa. 100 lit.

1929. VI. M. Mutskaitė iš Brooklyn 50 lt.

1929 m. IX. H. Galiniūtė 50 lt., M. Lasavičiūtė ir M. Janušienė po 100 lt. (visos trys iš Hamden, Ct.).

Viso — 1,989 litų 50 centų.

58 seneliai ir senutės ir 38 vaikų čia prieglaudose nuosirdžiai meldžiasi už savo Geraadrius, kad Visagalis Dievas šimteriopai jiems atsilųgintų už tas aukas.

Bet prieglaudų reikalai nepasi- baigia: reikia taisyti ir padidinti jų namus, nes dar apie 20 pavargėlių elgėtauja ir tiek pat vaikųčių verkia, negaudami vietos prieglaudose.

"Žiburio" Dr. Marijampolės sk. valdyba, nuosirdžiai dėkoda Gerbi. "Darbininko" Redakcijai. Broliams ir Sesutėms Amerikoje gyv. už prisijusias aukas, prašo ir toliaus nepamirėti Marijampolėčių pavargėlių.

Kun. J. Stakauskas, Pirmininkas
Marijampolė, 1929. X. 1.

PARSIDUODA
HOSLINDALE — 3 Seimynų namas ir 3 karų garadulis. Yra plotas žemės karui namų namų pastatyti. 11 Pine-dale Rd. (buv. Perkins St.) Tel. Parkway 2562-3.

DRAUGIŲ VALDYBŲ ADRESAI

SVENTO PETRO IR POVILO DE-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Antanas Navikas, 702 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Juozas Jackevičius, 22 Sawyer Ave., Dorchester, Mass.
Prot. Raštininkas — Albinas Neviera, 948 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Juozas Gusevičius, 27 Tampa St., Mattapan, Mass.
Išdininkas — Vincas Kalšius, 67 G Street, South Boston, Mass.
Tvarkdarys — Kazimieras Ambrosas, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Draugijos susirinkimai būna kas penką nedėdienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

L. R. K. SALDŽIAUSIOS AIRD V. J. PASALPUS DE-JOS VALDYBA

Pirmininkas — V. T. Savickas, 427 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — A. Naudėlinas, 885 Broadway, So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — V. Tamoliūnas, 40 Marine Rd., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — J. Kazlauskas, 44 Glendale St., Dorchester, Mass.
Kaslierys — P. Kleponis, 266 Bolton St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarys — J. Leščinskis, 141 Bowen St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą paneđienį kiekvieno mėnesio 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj Fifth St., So. Boston, Mass.

SV. JONO EV. BL. PASALP DE-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Motiejus Zioba, 539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 3552-R.
Vice-Pirmininkas — J. L. Petruskas, 24 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — Jonas Gineckis, 5 Thomas Park, So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Matas Seika, 256 E. Nth St., So. Boston, Mass.
Išdininkas — Andrius Naudėlinas, 885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zalkis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2-ą valandą po pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

D. L. K. KEISTUČIO DE-JOS VALDYBO SANTRAŠAI

Pirmininkas — Mot. Verstaknas, 694 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Povilas Rukla, 125 Bowen St., South Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — Ant. Mamonas, 450 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Pranas Tuleikis, 109 Bowen St., South Boston, Mass.
Išdininkas — Andrius Zaličkas, 150 H Street, South Boston, Mass.
Tvarkdarys — Kazys Mikalaitis, 906 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko savo susirinkimus kas antrą nedėdienį kiekvieno mėnesio Lietuvių Salėj, kertė E. ir Silver St., So. Boston'e, 1:30 val. po pietų. Ateldami susirinkimam prašome atsisesti naujų narių prirašyti prie mūsų draugijos.

SV. KAZIMIERO R. K. D-JOS VALDYBOS ANTRAŠAI

Pirmininkas — J. Grubinskas, 24 Prescott St., Readville, Mass.
Vice-Pirmininkas — J. Markellonas, 140 Bowen St., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — P. Milius, 447 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — M. Seika, 256 E. Nth St., So. Boston, Mass.
Išdininkas — V. Butaitis, 36 Mercer St., So. Boston, Mass.
Maršalka — J. Zalkis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2-ą val. vakare, po bažnytinėj svetainėj, 492 E. Seventh St., parapijos salėj, 7th St., South Boston, Mass.

LIETUV. DUKTERŲ DE-JOS PO GLOBA MOTINOS SVČ VALDYBA

Pirmininkė — Jieva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkė — Ona Zulionienė, 11 Monks St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Siaurienė, 443 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 3422-R.
Fin. Rašt. — Bronislava Čiūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass.
Išdininkė — Ona Staniulienė, 105 W. 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Migirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare, po bažnytinėj svetainėj.
Visais draugijos reikalais kreiptės pas protokolą raštininką laišku ar telefonu.

PARSIDUODA

Du namai ir krantuvė — grosernė ir bučernė. Vienas namas dviejų seimynų ir krantuvė, o kitas 3 seimynų. Galima pirkti krantuvę arba šita namų statinai arba visą kartą. Parduodama pigiai. Kreiptis pas: A. AFTON, 13 Linden St., West Lynn, Mass. (213).

KALENDORIAI
1930 Metams
Siunčiam Katalikų dykai, iš kurio pasirinksite visokių.
JONAS KERGIEJUS
663 FOURTH ST., DEPT. D.
SOUTH BOSTON, MASS.

DANIEL J. FITZGERALD
PLUMBING IR HEATING
FURNACE IR PEČIUS
TAISOME.
Kaltam ir Lietuviškai
332 Broadway, South Boston
Tel. South Boston 2870

MES REKOMENDUOJAME DEL INVESTMENTO
7 NUOŠ. PREFERRED ŠERUS
del
Holliston Trap Rock Co., Inc.
Del platesnių informacijų kreiptis pas
PANELA M. A. POWER
Care of General Management Corp.,
185 Devonshire St., Boston'e
Tel. Liberty 9768
Gyvenimo Tel. S. B. 1706-M.

IVAIRENYBĖS

KIEK KAINOJO CEPELINO KELIONĖ APLINK PASAULĮ

Jau dabar paaiškėjo, kiek kainuoja "Grafo Cepelino" kelionė aplink pasaulį. Viena Amerikos bendrovė, kuri teikė cepelinui kurą motorams varyti, padarė tokia apskaitą: Nuo Lakehursto Amerikoje lig Fridrichshafeną varomosios medžiagos cepelinui paėmė už 4000 dolerių; nuo Fridrichshafeną lig Tokio — taip pat už 4000 dolerių. Tokio buvo paimta lig Los Angeles, Amerikoje, už \$2,500, ir galų gale nuo Los Angeles vėl lig Lakehursto, skersai per Ameriką, — dar už \$1,300. Taigi, kuro motorams varyti buvo sušaudyta už \$11,800. Kitos išlaidos siekė \$9,000, taip kad iš viso kelionė kainuoja truputį daugiau, kaip \$20,000.

Kai dėl galimybių įtaisyti nuolatinį susisiekiną cepelinais tarp Europos ir Amerikos per Atlanto vandenyną, tai tam reikia mažiausiai keturių cepelinų. Be to reikia pastatyti Amerikoje ir Europoje milžiniškas naujas patalpas cepelinams. Tas kainotų apie \$1,500,000. Patys cepelinai bus trumpesni, bet storesni, ir kajutos keleiviams kabos ne apačioje, bet bus įtaisytos cepelino vidury, kas padidins greitumą. Tokiais cepelinais kelionė iš Europos Amerikon truktų apie 65 valandas, o iš Amerikos Europon — tik 45 val., nes oro sąlygos iš Ame-

rikos Europon yra palankesnės. Cepelinai skrisia maždaug po 110 kilometrų per valandą.

BAIGIA NYKTI SAMARIEČIAI

Dar už keletą amžių Kristui negimus vidurinėj Palestinoje nuo Judėjos atsiskyrė nedidelė gyventojų dalis ir sudarė Izraelio valstybę, kurią asirai 725 m. Kristui negimus nugalėjo. Dauguma gyventojų išsivare nelaisvės o likusieji susidėjo su atėjūnais, perėmė iš jų tikybą papročius ir pasivadino samariečiais. Vyriausias samariečių tikslas buvo — išlaikyti rasės tyrumą. Į poras sueiti galima buvo tik su savo rasės žmonėmis. Nors dauguma samariečių ir iš žydų buvo kilę, bet pastarųjų baisyrai nekentė: nemėgo jie ir kitos tautybės žmonių.

Belaikydami rasės grynumą, samariečiai ilgai pradėjo nykti. Prieš pasaulinį karą samariečių buvo apie keletą šimtų žmonių, bet 1924 m. jų liko tik 136 žmonės, kurių tarpe yra labai maža moterų. Vedybos pas samariečius dėl tos priežasties būna keistai nepaprastos. Nesant užtekintai moterų kiekvienas subrendęs vyras laukia kol kuris iš vedusių vyrų numirs ir jis tuomet galės našlę vesti. Buvo ir tokių atsitikimų, kad tekdamas jaunuoliui vesti tikrą savo senelę ir būti savo vaikų, jei tik jų būdavo senelių.

KURIOS MOTERYS KERŠTINĖS

Ši painių ir gana savotišką klausimą italų kriminologas Ferriani išsprendė paprastai. Paneigęs daugybę gražiosios lyties mažiaus reikšmingų skirtumų, Ferriani visas moteris suskirstė į dvi grupes: gražiasias ir negražiasias. Paskiau paėmęs kriminalinės policijos žinias apie nusikaltimus su moterimis, padarytus dėl meilės santykių pavyduliavimo. Jam rūpėjo išaiškinti, kuriai iš tų dviejų grupių daugiausia nusikaltimų tenka. Negražių moterų gru-

pė pasirodė nepalyginamai kriminališkesnė. Iš 20 grasinančių laisvės sušūkių pasiekė 19 būvo rašyta "negražiosios" grupės moterų. Iš 16 tos rūšies grasinimų žodžių, 14 tenka negražiajai grupei. Grasinimų tesėjimu mažiausiai pasižymi negražiosios moterys. Iš 16 nusizūdymų tik 2 tenka negražiojai. Psichologui šie skaitmenys labai daug pasako, bet ne nebyliai jie ir paprastam žmogui. Jie sako, kad negražesnė moteris, gavus progos meilės santykius sudaryti, stengiasi palaikyti juos ne gerojom savo ypatybėm, bet daugiau brutalumu bei grasinimais. Grasinimų netesėjimas rodo moters per didelį silpnabūdį. "V. R."

KEISČIAUSI MEDŽIAI

Juo toliau nuo Lietuvos, tuo didesnis skirtumas. Kitokia gamta, kitokie ir žmonės. Tolimiausiose kraštuose tas skirtumas labai didelis. Sakysim, keisčiausios išvaizdos yra Patagonijos medžiai. Amerikos žemyno pietiniame smailagaly yra didelis žemės plotas, Patagonija vadinamas. Beveik nuolatos ten pučia labai smarkūs vėjai. Kartais tiek smarkūs, kad žmogus negalėtų išsilaikyti, o jei būtų mūšiško krašto augalai, tai su šaknimis išrovės vėjas nuneštų. Tačiau ir tokiose sąlygose auga medžiai. Be šakų, be kamieno ir la-

pu, kaip milžiniška rudos spalvos kempinė, tvirtai į žemę tūkstankiais šaknų įsikibus. Jokių frankių tokio medžio nenurisi, nebent dinamitu išsprogdinsi. Ir triūsti nėra prasmės, nes medžiai taip susisuka ir kietai suaugę, kad nei dega, nei kitam tikslui tinka. "Tr."

SENIŲ MIESTELIS

Mažame Prancūzijos mieste St. Julien, netoli Bordo, neseniai įvyko nepaprastos iškilmės. Vieną ir tą pačią dieną ten buvo apvaikščiotos vienos deimantinės ir 13 auksinių vestuvių. (Deimantinės vestuvės apvaikščiotamos, kada "pora" išgyvena drauge 75 metus ir auksinės po 50 metų šeimyniško gyvenimo). Sukaktuvių dieną visos 14 senių poros, vaikų, anūkių ir artimųjų lydimos, nuėjo į bažnyčią, kur buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos. Vakare įvyko bankietas, dalyvaudant valdžios ir vietos savivaldybės atstovams. Miesto burmistras sveikino senius, nurodė, kad St. Julien miestas gali pasigirti ir didžiuliu ilgu savo gyventojų amžiumu. "M. R."

MUZIKŲ ŽINIAI

Jau išėjo iš spaudos gerb. V. X. Medonio nauji muzikos kuriniai. GG. Vargoninkai ir muzikai kviečiami susipažinti. Galima gauti pas autorių: 12239 So. Emerald Ave., Chicago, Ill. Ex. V. D.

Juokeliai

DIPLOMATAS

— Kur, vaikel, bėgi?
— Namon.
— Bet kam gi taip uždusiam bėgti?
— Mama duos man į kailį, kad pavėlavau pareiti iš mokyklos.
— Ar gi smagu gauti į kailį, kad taip skubini?
— Ne, Bet, jei nesiskubinsiu, pareis tėvas, o tada jau bus blogiau. Jo ranka kietesnė. "M. R."

GUDEI ČIGONĖ

Pas ūkininką užėjo čigonė. Spintoje buvo sukranta sūriai. Čigonė tuos sūrius pavogė, susikrovė į terbą, paskui klausia:
— Ar pažint Sūrininkus, kur medinėj trobelėj gyvena.
— Nepažinom.
— Tai jie dabar persikėlė į Terbikščius.
Čigonė išėjus, žiūri, nėra sūrių. Kauno "V. b."

IŠLAIDI ŽMONA

— Mano žmona nepaprastai išlaidi. Ji prašo iš manęs pinigų nuo ryto iki vakaro.
— Ir ką gi ji su tiek daug pinigų veikia?
— Nežinau, nes aš jai jų neduodu. "M. R."

DIDŽIAUSIA DOVANA

Neužmirškite užsakyti savo mylimam sūniui, dukteriai ar mažam broliukui geriausią vaikų laikraštį "Žvaigždutė". Tuo padarysite didžiausią jam džiaugsmą. "Žvaigždutė" yra viena iš įdomiausių vaikų laikraščių, kuri net Svetimo Ministerija prenumeruoja visoms mokykloms. Joje rasite daug pasakėlių, įvairių pasakaitų, užsiėmimų, žaidimų, kūrėlių. "Žvaigždutė" išina kas mėnuo ir metams tewaštuoja tik 3 lit. Lietuvoje, užsienyje 6 litai. Adresas: Lietuva, Kaunas, Liaudies Namai, "Žvaigždutė" Administracija.

NEŠISVERKIT

Pakartotinai ateina nuliūdusi jauna panelė pas gydytoją pareikšdama:
— Išrašytas receptas nieko nepada, dar daugiau pradėjau sverti. Sakyt, ar yra nors kokia priemonė, kuri mane išgelbėtų iš tos nelaimės ir susijaudinimo?
— Su mielu noru. Geriausia priemonė — niekuomet nesisverkit. "M. L."

Laikraštis geriausiai suartina šeimą su savo mylima tėviške Lietuva, laikraštis atspindi kaip veidrodys senosios tėvynės vargus ir pasiekimus, liudėdai ir džiaugsmus, todėl kiekvienas šeimynės tikrai skaityti bent vieną tėvynės leidžiamą laikraštį, kad jos neužmirštų. Iš daugelio laikraščių tinkamiausias yra šeimoms ir lietuviams katalikams ūkininkams tik laikraštis

"ŪKININKAS"

nes "ŪKININKAS" vedamas katalikiškąjį, tautiškojį dvasioj ir stovi demokratiniais pamatais tvarkingai Lietuvos sargyboje. "ŪKININKAS" išina kas savaitę gražiai paveikluotas, duoda daug žinių iš Lietuvos ir užsienio gyvenimo; rašo visais ūkininkams rūpimais klausimais: apie žemės dirbimą, gyvulių auginimą, šeimynininkavimą, rinką ir kainas, deda daug gražių pasiskaitymų, juokų, įvairenybių ir tt. "ŪKININKO" kaina 1929 metais Lietuvoje — 5 litai, arba 50 amerikoniškų centų, o Amerikoje 15 litų arba vienas ir pusė dolerio. Pinigus siųsti šiuo adresu: Lithuanian, Kaunas "ŪKININKO" administracijai, Gedimino g. v. 30 Nr. Neužmirškite, kad "ŪKININKAS" yra gražiausias ir mylimiausias ūkininkų laikraštis, todėl dėl džiaugsmo padarysit užsakydami jį savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje.

LDS. Kuopų Susirinkimai

WATERBURY, CONN.

Spalio 27 d., 1 val. po pietų įvyks LDS. 5 kuopos susirinkimas senos mokyklos kambary, Congress Ave. Ateikite visi. Valdyba

NEW HAVEN, CONN.

L. D. S. 28 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 27 d., 1 val. po pietų, bažnytinėj svetainėj, 339 Green St. Kvietame narius(ės) ateiti. Gera progą užsimokėti duokles. Valdyba

C. BROOKLYN, N. Y.

Spalio 27 d., tuoj po sumos įvyks LDS. 10 kuopos mėnesinis susirinkimas. Kvietame gausiai sueiti, nes turime keletą svarbių sumanymų. Atsiveskite ir savo draugus(ės) prirašyti. Valdyba

PROVIDENCE, R. I.

L. D. S. 11 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 20 d., tuoj po sumos, bažnytinėj svetainėj. Svarbu, kad visi šiam susirinkime dalyvautų ir užsimokėtų duokles. Parodykite gražų pavyzdį kitiems. Valdyba

NEW BRITAIN, CONN.

LDS. 36 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 20 d. š. m. Svarbu, kad į šį susirinkimą ateitų visi nariai ir bent po vieną naują narį atsivestų prirašyti prie mūsų brangios organizacijos. Nepamirškite užsimokėti duokles. Valdyba

DETROIT, MICH.

L. D. S. 72 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 20, tuoj po pamaldų, šv. Jurgio parapijos mokykloje. Visi kuopos nariai yra kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą dėl apsvartymo išimtinai svarbaus reikalo. Valdyba

LAWRENE, MASS.

LDS. 70 kp. susirinkimas įvyks spalio 20 d.; po dvylikai val. Taigi kviečiame visus narius atsilankyti į šį susirinkimą ir užsimokėti mėnesines. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti. Nariai, kurie dar neturite mokesčių knygelių, tai gausite susirinkime. Valdyba

SAINT CLAIR, PA.

L. D. S. 107 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 3 dieną, šv. Kazimiero parapijos salėj, tuoj po sumai. Visi kuopos nariai yra kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą užsimokėti mokesčius ir naujų narių atsivesti prirašyti. Valdyba

NASHUA, N. H.

LDS. 65 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 3 d., tuoj po antrų mišių pabažnytinėj svetainėj. Kvietame narius ateiti, nes yra keletą svarbių sumanymų. Taipgi atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie šios organizacijos. Valdyba

BROOKLYN, N. Y.

LDS. 12 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 25 d., 7:30 vakare, Karalienės Angelų parapijos svetainėj, kampas Robling ir South 4th gatvių. Kuopos metiniam susirinkime nutarta susirinkimus laikyti kas mėnesį paskutiniam penktadieni. Taigi malonėkite visi susirinkti ir užsimokėti duokles kurie esate skolingi. Nepamirškite ir naujų narių atsivesti prirašyti prie mūsų brangios organizacijos. Kvietia Valdyba

SAINT CLAIR, PA.

LDS. 107 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 3-čią dieną, tuoj po sumos, šv. Kazimiero parapijos salėj. Kvietiami visi nariai dalyvauti ir užsimokėti mėnesines mokesčius ir naujų narių atsivesti prirašyti. Valdyba

Niekas taip neardo pasitikiimą žmogumi, kaip jo svyravimai mąstymuose, reikalanjančiuose aiškes orientacijos ir drąsų užsimojimo. — Prof. St. Salkauskis.

PHILADELPHIA, PA.

LDS. nariai turi rodyti gerą pavyzdį visiems. Visuomet lankytis susirinkimus LDS. 13 kuopos. Kitas susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio 1 d., 7:30 val. vakare, parapijos kambary. Ateikite gausiai. Nepamirškite užsimokėti duokles. Valdyba

ELIZABETH, N. J.

LDS. 16 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkričio 7 d., 7 val. vakare, bažnytinėj svetainėje. Nariai kviečiami gausiai ateiti ir atsivesti savo draugus(ės) prirašyti. Valdyba

WORCESTER, MASS.

LDS. 108 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 6 d., Aušros Vartų parapijos salėj, tuoj po sumos. Visi nariai meldžiami būti, nes turime svarbių reikalų. Kvietia Valdyba

MONTELLO, MASS.

LDS. 2 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 5 d., šv. Roko svetainėje. Visi nariai prašomi ateiti į šį susirinkimą ir užsimokėti senai užtrauktas mėnesines duokles. Valdyba

EASTON, PA.

LDS. 40 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 3 d., tuoj po sumos šv. Mykolo parapijos svetainėj. Malonėkit visi nariai atsilankyti ir mėnesines mokesčius užsimokėti. ir mėnesines mokesčius užsimokėti. M. Songaila

BRIGHTON, MASS.

L. D. S. 22 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks penktadienį, lapkr. 1, 7:30 val. vakare, Lincoln svetainėj, 26 Lincoln St. Ateikite visi. Valdyba

Lietuvis Graborius P. J. AKUNEVIČIUS

258 Broadway, So. Boston
Telephone So. Boston 4498
Mirus šeimynos nariui, likusiems našlaičiams arba giminėms plūgali reikalingi. Taupykite juos. As laido tuos aprūpinu gerai ir nebrangiai.

S. BARUSEVIČIUS

Lietuvis Graborius, Balsamuotojas, Real Estate ir Public Notaras
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
Rezidencija: 838 Dorchester Av. Dorchester, Mass.

LAIDOJIMUS

kurios pveda mano prižiūrimui, visuomet buna patenkinti ir autapinis gerokai pinigų.
Mano kalna viestis ir visur vienoda.

IONAS PETRUSKEVIČIUS

LIETUVIS GRABORIUS
162 Broadway, So. Boston, Mass.
Residence: 313 W. Third St.
Telefonas: South Boston 0304-W.

E. V. WARABOW

(Wrubliskas)
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
1043 Washington Street
Norwood, Mass.
Tel. Norwood 1308
MONTELLO OFFICE
104 Ames Street
Telephone Brockton 1644-J

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

D. A. ZALETSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
377 ir 443 Cambridge Street
Cambridge, Mass.
Telephone University 8831-W

Jeigu nenori, kad Tamstos vaikai pamirštų gimtąją lietuvių kalbą, tai išrašydink jiems GRAŽIAUSI VAIKŲ LAIKRAŠTĮ "SAULUTĖ"

Daugybė paveikslų! Pasakos, apsakymėliai, eilėraščiai, juokai. Piesos vaikų teatrui. Žinutės iš gimtojo krašto ir plataus pasaulio. Įvairumėliai. Užduotiniai ir pramogėliai. Patarlės, priežodžiai, mįslės. Darbeliai iš popieriaus, molio ir kitoki. Laikraščio kaina: metams 2 dol., pusei metų 1 dol. Eina 2 kartus per mėnesį. Paveikslus piešia K. SIMONIS ir kiti dailininkai. Leidžia "PASA-KOS" B-vė. Redaktorius A. Gledraitis.

Vienas Nr. susipažinti siunčianus veltui.
Adresas: "Saulutės" Administracija Jurbarkė.

NAUJOJE VIETOJE LIETUVIS DANTISTAS DR. M. V. CASPER

(KASPARAVICIUS)
511 Broadway, So. Boston
Ofiso valandos: nuo 9 iki 12 ryto ir nuo 2:30 iki 5 ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Ofisas uždarytas subotas vakarais ir nedideliais, taipgi serdomis nuo 12-tos dienos uždarytas. Taipgi nuimu ir X-Ray

DR. A. COHAN

Gdytojas ir Chirurgas
Neseniai sugrįžo iš Vienna ir Berlyno, kur specialiai studijavo. Ofiso valandos: 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.
33 Copeland St., Quincy, Mass.
Tel. Granite 0283.

DAKTARAS BALABAN

Gdytojas iš Rusijos
375 Dorchester St., So. Boston.
Tel. S. B. 4708
Rezidencija ir kitos ofisas
1234 Blue Hill Ave., Mattapan
Tel. Milton 2952.

Lietuvis Dantistas DR. S. A. GALVARISKI

(GALINATSKAS)
414 Broadway, So. Boston
Tel. So. Boston 2300
Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 1:30 iki 5:30 po pietų ir nuo 6 iki 9 vakarų. Šventą dieną pagal susitarimą.

DR. GRADY SPECIALISTAS

Pabaigęs N. Y. universiteto medicališką kolegiją; buvęs gydytojas Ft. Hamilton Ligonijoj, N. Y.; chirurgas ir Out-Patient Staff Lowello Ligonijoj. Daktaras Mott Dispensary: sujungtas prie St. John's Ligonijos; Medicalkas egzaminuotojas dėl Metropolitan Life Ins.; Lowell YMCA. Gym.; A. O. Foresters of America. Valandos: Antr., Ketv., Šeštad. 10 iki 12 ryto, 2-5, 7-8 vak., Sekmadienį 10 iki 12. 327 Tremont St. Patarimas dyka.

Tel. So. Boston 0506-W.

Lietuvys Dantistas A. L. KAPOČIUS

251 Broadway, South Boston ("Keleivio" name)
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30-6 ir nuo 6:30-9 vakare. Serdomis nuo 9-12 val. dieną. Subatomis nuo 9 iki 12 (pagal sutartį).

Tel. So. Boston 1682-1373

A. J. KUPSTIS

Žemnamijos, Apdraudos, Mordgių, Laivakorčių ir Pinigų Siuntimo Agentūra.
PARDOVAM ANGLIS IR MAIKAS
Ofisas atdaras nuo 9 ryto iki 9 vakaro.
Norintieji teisingai apdarnavimui ir geriausių pirkti, kreipkitės pas mane.
332 W. BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Jeį dar iki šiol neišsirašei Lietuvos Katalikų Veikimo Centro leidžiamą savaitraštį "MŪSŲ LAIKRAŠTIS"

"MŪSŲ LAIKRAŠTIS"

Laikas yra pinigai, prarasto nebesugrąžinsi, o "Mūsų Laikraštis" yra geras ir pigus.
Jį reikia užsisakyti sau Amerikoje ir visiems giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje.
"Mūsų laikraštis" metams kaštuoja keturi litai, pusei metų du litai.
Latvijoje, Estijoje ir Vokietijoje kaina ta pati, o visur kitur užsienyje (taigi ir Amerikoje)—trigubai brangiau.
Adresas: Lietuva, Kaunas, Laisvės Alėja 31 Nr. "Mūsų Laikraštis."

XI METAI XI METAI

VISI, KAM TIK RŪPI MŪSŲ KARIUOMENĖ IR KRAŠTO GYNIMAS, SKAITO "KARI"

"KARI"

PIGŲ, POPULIARŲ SAVAITINIŲ KARIŲ LAIKRAŠTĮ

"KARY" yra daug paveikslų, apysakų, feljetonų, eilėraščių, įvairenybių ir tt. Kiekvienas e "KARIO" nr. yra linksmas skyrius "Kuprinės pabiros."

Siemet "KARYS" žymiai papigintas. Jo kaina metams: Lietuvoje 8 litai; Amerikoje 1 doleris 60 amerikoniškų centų.

Redaguoja kpt. Balčianas. Leidžia Karo Mokslo Valdyba.

Adresas: Europa—Lithuania, Kaunas, Nepriklausomybės aikštė "KARYS."